KÖNYVTÁRI FIGYELŐ

KÜLFÖLDI SZEMLE

KÉZIRATKÉNT KIADJA AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

5. ÉVFOLYAM

OSzK

1959. 10. SZÁM

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ

KÜLFÖLDI SZEMLE

KIADJA

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

5.évf. 1959 10.sz.

Grigor'ev, Ju. V.:

A SZOVJETUNIÓ TUDOMÁNYOS KÖNYVTÁRAINAK SZAKOSITOTT OLVASÓSZOLGÁLATA

A szovjet tudományos könyvtárakat olvasószolgálatuk szakositása jellemzi. Jelenleg a Szovjetunió valamennyi kisebb-nagyobb tudományos könyvtára ezt a - legkorszerübb könyvtárszervezési módszereknek megfelelő - gyakorlatot követi; sőt, az olvasók valamennyi kategóriájának szolgálatában álló általános jellegü közmüvelődési könyvtárakban is egyre növekvő mértékben ezt a rendszert alkalmazzák. Ez érthető is, hiszen az olvasószolgálat csak akkor lehet valóban eredményes és minőségileg kielégitő, ha tekintetbe veszi olvasóközönségének összetételét, általános és szakmai képzettségük szinvonalát, izlését, stb.

A kérdés kétféle megoldásmódjával találkozunk: 1/ szakositott olvasószolgálatot szerveznek bizonyos olvasó-kategóriák /tudományos dolgozók és szakemberek stb./ számára; 2/ tudományáganként vagy a különböző kiadvány-tipusok szerint szakgyüjteményeket állitanak össze. Az első módszert a szovjet könyvtárosok az olvasó-kategóriák, mig a másodikat az ismeret-kategóriák szerinti szakositás módszerének nevezik. A tudományos könyvtárak mind a két módszert alkalmazzák, a közmüvelődési könyvtárak inkább csak az elsőt.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Szakolvasó-termek.

A Szovjetunió legnagyobb könyvtárának /a Lenin Könyvtárnak/ három nagy általános /általános irodalmi, általános tudományos, gyermek- és ifjusági irodalmi/ olvasótermén kivül egész sereg - tudományágak és kiadvány-fajták szerinti - szakolvasó-terme van; ezek két csoportba oszlanak. Az első csoportba a következő tudományágak olvasótermei tartoznak: fizika és matematika, müszaki tudományok, közgazdasági tudományok; - történelem és filozófia, müvészetek és irodalom; biológia, orvostudomány és mezőgazdaság; könyvtártudomány. A második csoportot az alábbi kiadvány-tipusok olvasótermei teszik ki: ritka könyvek, kéziratok, általános segédkönyvek, mikrofilmek, különleges müszaki kiadványok, kurrens folyóiratok.

Tervbevették ezen felül még a következő szakolvasók felállitását: geológia földrajz és kartográfia; zeneművek; ujságok.

A leningrádi Szaltikov-Scsedrin Könyvtár ennél is továbbmegy a szakositásban. Valamennyi ismeretágban 2-2 olvasóterem áll itt rendelkezésre, az egyik a nagyközönség, a másik pedig a tudományos dolgozók és szakemberek számára. Ezek az olvasótermek a tudományokat a következőképpen csoportositják: gazdaság- és társadalomtudományok; müvészet és irodalom, nyelvészet és a kultura általában; orvostudomány, biológia és mezőgazdaság; fizika, matematika és müszaki tudományok.

A nagyközönségnek ezenkivül egy általános olvasóterem, valamint egy, az önképzés céljait szolgáló olvasóterem is rendelkezésére áll. Végül vannak itt még ifjusági- és gyermek-olvasótermek s található egy sereg olvasóterem a következő kiadvány-tipusok szerint: zeneművek, térképek, kéziratok, általános segédkönyvek, a Szovjetunió különféle népeinek nyelvén irt munkák, keleti országok kiadványai, vakok számára készült könyvek, napilapok és folyóiratok.

Ugyancsak szakositott olvasószolgálattal találkozunk a Szovjetunió minden köztársasági könyvtárában és a megyei könyvtárakban. A szakositás jellege és foka az egyes könyvtárak nagysága és munkafeltételei szerint természetesen más és más.

Szakositott olvasószolgálattal a Szovjet Tudományos Akadémia könyvtáraiban is találkozunk. A Szovjet Tudományos Akadémia Központi Társadalomtudományi Könyvtára tudományáganként szakositotta olvasószolgálatát. Három szakolvasóterme van, a következő szakterületek szerint: világtörténelem, szlavisztika és az európai népi demokráciákra vonatkozó ismeretek, bibliográfia, - és két olvasóterme a következő kiadványtipusok számára: parlamenti kiadványok és az ENSz kiadványai, ujságok.

Szakolvasó-termek találhatók a nagy nyilvános szakkönyvtárakban is.

Az olvasószolgálat szakositása lényegesen megjavitotta a tudományos könyvtárakban az olvasók munkafeltételeit. A jelenlegi kedvezőbb helyzet a következő tényezőkre vezethető vissza: 1/ az önálló szakgyüjtemények /alapvető és másodlagos fontosságu müvek/ összeállitása meggyorsitja a könyvek kézbeadását és növeli forgalmukat; sok helyütt az olvasó maga választja ki e könyveket a szabadpolcról; 2/ magában [illegible] otékok egész sora áll

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban.

az olvasók rendelkezésére; ezek az állomány összetételére vonatkozóan minden felvilágosítást megadnak; 3/ az olvasóteremben bibliográfiai és dokumentációs tájékoztatószolgálatot szerveztek, rendszeresen könyvkiállításokat rendeznek stb.; 4/ az olvasók az őket érdekló szakterület vagy kiadvány-kategória könyvtáros- vagy bibliográfus-szakreferensséhez fordulhatnak utbaigazitásért.

A szakgyüjtemények nagysága.

Ezekben a szakositott olvasótermekben rendszerint kisebb-nagyobb könyvállomány áll az olvasók rendelkezésére. Igy például a Történelmi Könyvtárban, a Szovjetunió és az SzKP történetének szakolvasó-termében több mint 2o ezer kötet könyv található, ezen kivül 8o kurrens történelmi folyóirat és csaknem valamennyi szovjet napilap. Az olvasótermi állományból az olvasók kivánságainak 55-6o %-át ki tudják elégiteni. Ugyanennek a könyvtárnak világtörténelmi olvasóterme több mint 14 ezer kötetes olvasótermi állománnyal rendelkezik és rendszeresen megkapja e tudományág valamennyi szovjet folyóiratát, külföldről pedig 133 folyóiratot és 25 napilapot járat. Ennek az olvasótermi állománynak a segitségével az olvasó kivánságainak 5o %-át lehet teljesiteni. Végül, a keleti országok története olvasótermének állománya: 19 ezer kötet könyv és 1oo-nál több folyóirat és ujság a keleti országokból; az olvasók kérésének 7o-75 %-át tudják vele kielégiteni.

Katalógusok és bibliográfiai tájékoztatás.

Több tudományos könyvtár olvasótermi állományában bevezették a szabadpolcrendszert, ami pontosabbá és gyorsabbá teszi az olvasószolgálatot. A kézikönyveket /folyóiratokat, segédkönyveket stb./ az olvasó közvetlenül használhatja.

A tudományos könyvtár szakolvasótermeiben az olvasó - a könyvtár állományáról készült általános katalógusokon kivül - általában e szakolvasók állományának külön katalógusát is megtalálja. Itt különféle szakkatalógusok is vannak. A Történelmi Könyvtár szakolvasótermeinek például saját állományáról betürendes- és szakkatalógusa van, ezen kivül szakirodalmi kartoték áll az olvasók rendelkezésére. A katalógusok és a kartoték együttesen több mint 2oo ezer katalóguslappal rendelkezik.

A moszkvai Központi Politechnikai Könyvtárban, a tudományos dolgozók olvasó termében az olvasótermi állománynak a következő külön katalógusai vannak: betürendes katalógus a teljes olvasótermi állományról, ugyanerről az állományról szakkatalógus kiadványtipusok szerint /ipari felszerelési tárgyak katalógusa, az "Össz-szövetségi Társaság a Politikai és Tudományos Ismeretek Terjesztésére" előadásainak katalógusa stb./; betürendes és számsor szerinti katalógus a szabványokról; számsor szerinti cédulakatalógus a szabadalmakról; végül, egy különösen értékes cédulakatalógus az Oroszországban 1812 és 1919 között kiadott gyártási engedélyekről.

Hogy az olvasó számára még jobb munkafeltételeket teremtsenek, a szakolvasótermekben szakképzett személyzet végzi a tájékoztatást. A tájékoztatás eszközei:

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

ló jegyzékeit rendszeresen kifüggeszti valamennyi olvasótermében. A Szovjetuni Tudományos Akadémiája Központi Társadalomtudományi Könyvtára 21, nagyrészt havonta megjelenő bibliográfiai szemlét ad ki. Ezek nemcsak az ujonnan beszerzett könyveket, hanem a periodikákban, gyüjteményekben megjelent cikkeket is tartalmazzák a következő tudományágak területéről: gazdaságtudományok, filozófia, történelem, régészet és néprajz, irodalom, nyelvészet, művészetek, a Szovjetunió keleti köztársaságaira és a Kelet országaira vonatkozó ismeretek. 1957-ben a könyvtár összesen 244 számban adta ki ezeket a bibliográfiákat, összesen 132.394 uj könyvre és folyóiratcikkre vonatkozó adattal.

2/ Szakbibliográfiák és téma-bibliográfiák.

3/ Szóbeli könyvismertetés és bibliográfiai tájékoztatás. A Történelmi Könyvtár - szakolvasótermeinek olvasói számára - rendszeresen ankétokat szervez, amelyeken az aktuális témákkal foglalkozó kiadványokat elemzik. A Lett SzSzK Állami Könyvtára ugyancsak rendszeresen tart összejöveteleket olvasói számára; ezeken az ankétokon a legfontosabb uj könyveket ismertetik.

4/ Figyelő szolgálat az egyes olvasók számára. A szovjet tudományos könyvtáraknak ez a szolgáltatása évről évre növekszik. A Történelmi Könyvtár például hetente megküldi beiratkozott tudományos dolgozó olvasóinak történelmi tárgyu uj beszerzéseinek a jegyzékét. A Lett SzSzK Állami Könyvtára ugyancsak tájékoztatja olvasóit a miszaki tudományok területén megjelent uj munkákról.

5/ Bibliográfiai gyakorlatok az olvasók számára. Ennek az egészen eredeti kezdeményezésnek az a célja, hogy az olvasókkal megismertesse az alapvető bibliográfiai munkákat és megtanitsa őket, hogyan használják fel ezeket önállóan és eredményesen tudományos munkájukhoz. A Szovjetunió több tudományos könyvtárában szerveztek már - mégpedig sikerrel - ilyesféle gyakorlatokat, nevezetesen a Lenin Könyvtárban, a Szaltükov-Sosedrin Könyvtárban /amely e téren szerzett tapasztalatai alapján kézikönyvet is kiadott /Kirpicseva, I.K.: Bibliografija v pomosos naucsnoj rabote. Leningrad 1958./.

Könyvkiállitások.

Végül, a könyvtárak gyakran rendeznek kiállitásokat is szakolvasótermeikben: uj beszerzések kiállitását, időszerü vagy különlegesen érdekes témával foglalkozó kiállitásokat. Igy például az Állami Politechnikai Könyvtár egyik szakolvasótermében állandóan kiállitja uj beszerzéseiből az orosz és külföldi folyóiratokat és könyveket, különböző intézeti kiadványokat, disszertációk szerzői összefoglalóit. Az uj beszerzések állandó kiállitásán kivül a Történelmi Közkönyvtár szakolvasótermében aktuális történelmi kérdésekkel foglalkozó kiállitásokat is rendez. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája Központi Társadalomtudományi Könyvtára valamennyi olvasótermében és szakolvasójában kiállitásokat rendez az ujonnan beszerzett könyvekből és folyóiratokból, valamint speciális kiállitásokat nagy évfordulók, tudományos konferenciák, fontos politikai események stb. alkalmából.

Az Állami Tudományos Könyvtár szintén számos kiállitást szentel különböző tudományos kérdéseknek. Az ujabban rendezett legnagyobb sikerü ilyenféle kiál-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

litásokat a következő témáknak szentelték: "Kibernatika", "Mesterséges holdak", "Műanyagok felhasználása a gépgyártásban", "A Lenin dijra felterjesztett kandidátusi dolgozatok" stb. A Külföldi Irodalom Össz-szövetsége Könyvtára az egzakt- és természettudományok olvasótermében rendszeres kiállitásokat rendez az e területen megjelent legujabb müvekből, valamint aktuális kérdésekről /például a polimerekről/ vagy nagy orosz és külföldi tudósok életéről és munkájáról /például D.I. Mendeleev-ről, I.P. Pavlov-ről, I.V. Micsurin-ről, C. Linné-ről stb./

Az olvasószolgálat tökéletesitése általában.

A szakositott olvasótermek és olvasószolgálat létrehivása természetesen az ezeken a helyeken dolgozó könyvtárosok és bibliográfusok specializálódását is magával hozza. Igy minden egyes könyvtárnak olyan személyzete lehet, amely bibliográfiailag áttekinti az illető állományt, válaszolni tud az olvasók kérdéseire, ismeri igényüket és kivánságaikat stb.

Ezek az intézkedések teszik lehetővé, hogy a Szovjetunió tudományos könyvtárai állandóan tökéletesitsék olvasószolgálatukat s különösen a tudományos dolgozók és szakemberek szükségleteit kielégitő olvasószolgálati munkájukat. Ily módon egyre szorosabbá válik a kapcsolat a könyvtárak és a tudomány, a technika különböző ágainak szakemberei között. Éppen ezért az olvasószolgálat szakositásának széles körben alkalmazott gyakorlata a szovjet tudományos könyvtárak szervezésének alapja.

Eredeti cim: Les services de lecture spécialisés des bibliothèques scientifiques de l'U.R.S.S.

Megjelent: Bulletin de l'Unesco à l'Intention des Bibliothèques. 12.vol. 1958. 11/12.no. 28o-283., 288.p.

O.Sz.K.ford.sz.: 2156.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Zarzebski, Tadeusz:

LENGYEL KÖZMŰVELŐDÉSI KÖNYVTÁRAK AZ 1958. ÉVBEN

A nemzet kulturáját nem is annyira irodalmának értékével, mint inkább a könyvek terjedésével, a kiadó- és olvasóforgalom statisztikájával mérjük.

Helena Radlińska

Jóllehet tisztában vagyunk a könyvtári munka társadalmi értékével, de mégsem tudjuk meghatározni annak a hozzájárulásnak a nagyságát, amellyel a nép egyetemes kulturáját gazdagítjuk. Vizsgáljuk meg tehát tevékenységünk közvetett kifejezőit, a számokat, és ezek tükrében munkánk nehézségeit, és hiányosságait. Óvni szeretnénk azonban azokat, akik kizárólag a statisztika alapján kívánnának messzemenő következtetéseket levonni. Az egyéb adatokkal összefüggésben lévő és azoknak függvényét képező statisztikai adatok a további minőségi elemzés szempontjából csak azt a célt szolgálhatják, mint az orvos számára a beteg "panaszai", vagyis módot adnak a tünetek megismerésére, ezeknek alapos elemzése után a diagnózis megállapitására és a gyógyitásra.

I. KÖNYVTÁRAK

Az általános nyilvános könyvtárak hálózata 1958. december 31.-én 5924 könyvtárat, 67o fiókkönyvtárat és 22o84 könyvkölcsönző állomást ölelt fel.

A könyvtárak megoszlása:

4 városi közművelődési könyvtár a vajdaságokból kiemelt városokban: Varsóban, Poznańban, Łodzban, Krakówban.

12 vajdasági és városi közművelődési könyvtár a következő vajdaságokban: Kielce, Lublin, Białystok, Olsztyń, Koszalin, Szczecin, Zielona, Góra, Wrocław,[1] Opole, Katowice, Rzeszów.

5 vajdasági közművelődési könyvtár a varsói, bydgoszczi,[2] poznani, lodzi, krakówi vajdaságban.

65 városi közművelődési könyvtár a járási jogu városokban; ilyenek pl. Płock, Kalisz, Nysa, Wałbrzych, Zakopane stb.

1/ Egyuttal betölti a vajdaságból kiemelt Wroclaw városi közművelődési könyvtárának funkcióját is.

2/ Székhelye Toruń.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

266 járási és városi közművelődési könyvtár a járások és azoknak a városoknak a részére, amelyek a nemzeti tanácsok járási székhelyéül szolgálnak.

56 járási közművelődési könyvtár, kizárólag a járások részére.

391 városi közművelődési könyvtár olyan városokban, amelyek nem képeznek járást és nem járási székhelyek.

7 városi kerületi közművelődési könyvtár /5 Wroclawban, egy-egy pedig Krakówban és Szczecinban/.

1.számu táblázat. Az egy könyvtári intézményre /könyvtárra, vagy fiókkönyvtárra/ eső lakosok száma a városokban és a településeken, valamint a falvakban - vajdasági bontásban /a számok 1000 lakosra vonatkoznak/.

1lo települési közművelődési könyvtár.

5oo8 községi közművelődési könyvtár.

A községi könyvtárak száma nem azonos a falusi közigazgatási egységek számával. Annak ellenére, hogy 1954 után, óriási erőfeszités eredményeképpen 2o11 községi könyvtár jött létre, a községek 39,9 %-ában nincs könyvtár. De vajon egyáltalán szükséges-e minden falusi könyvtári hálózat teljes kiépitésére? Vajon kifizetődő-e legalább 2 1/2 ezer kötetet tartalmazó könyvtár fenntartása olyan községekben, amelyeknek legfeljebb 2ooo, vagy még annál is kevesebb lakosa van?

Ezek a kérdések ma vita és megfontolás tárgyát képezik. Ez kifejezésre jut többek között abban is, hogy - az előző évekhez képest - csak kismértékben emelkedett a községi könyvtárak száma[3], a koszalini vajdaságban pedig kisérletet tettek arra, hogy - a járás közigazgatási beosztásától függetlenül, - falusi könyvtári körzeteket létesitsenek.

A városokban és a falvakban levő könyvtárak számának a lakosság lélekszámához való viszonyát az 1. számu táblázat mutatja. /A táblázat nem tünteti fel a vajdaságokból kiemelt városokat./

Tudjuk, hogy a könyvtárak, különösen pedig a falusi könyvtárak munkáját a könyvkölcsönző állomások egészitik ki.

1958 - ban 22 o84 könyvkölcsönző állomás volt az országban; ezekből 2o 74o állomás falun müködött. A falusi kölcsönzőállomásokat a falun lakó olvasóknak majdnem 45,7 %-a vette igénybe; a kölcsönzés számát illetően a falusi könyvtári intézmények kölcsönzési forgalmának 4o,2 %-át a kölcsönző állomások bonyolitják le.

II. A KÖNYVÁLLOMÁNY

Az elmult év utolsó napján a nyilvános közművelődési könyvtárak

3/ Az 1958-ban létesitett községi könyvtárak tényleges számát nehéz megállapitani, mert a közigazgatási beosztásban végbement változások eredményeképpen szinte minden vajdaságban megszüntettek vagy összevontak néhány könyvtárat. Az összesitett vajdasági jelentések szerint kb. 15o községi könyvtárat szerveztek, s [illegible] könyvtárat megszüntet-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

könyvállománya 27 o56 ooo kötetet számlált, ami 1957-hez képest 6,1 %-os emelkedést / 1 561 ooo kötetet/ mutat.

A könyvállomány alakulása a következő volt:

1957. december 31.-én az állomány 25 495 ooo kötet volt. Az 1958-as év folyamán az összes gyarapodás /az egész állomány 11,6 %-a/ 2 956 ooo kötetet tett ki. Ebből vétel utján beszereztek 2 o97 ooo kötetet, vagyis az egész állomány 8,2 %-át. Az állományból leirtak 1 395 ooo kötetet /5,5 %/. Igy tehát 1958. december 31.-én a könyvállomány 27 o56 ooo kötet volt.

Megjegyzendő azonban, hogy a tényleges gyarapodás, illetve fogyaték 439 ooo kötettel kisebb; ennyi kötetet adtak át egymásnak a közmüvelődési könyvtárak hálózatába tartozó egyes könyvtárak.

Az egy lakosra eső könyvek száma

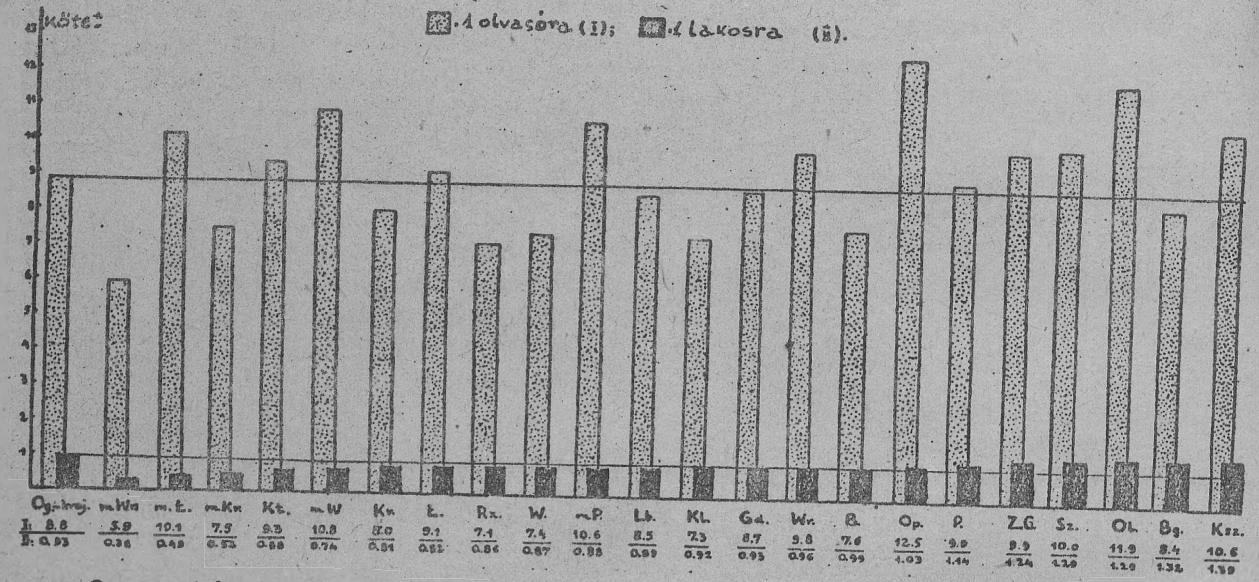

2.sz. táblázat. Az egy lakosra és egy olvasóra jutó kötetek száma az egyes vajdaságokban, illetve a vajdaságokból kiemelt városokban.

A rövidítések magyarázata: B - Białystok-vajdaság, Bg - Bydgoszcz-vajdaság, Gd - Gdańsk-vajdaság, Kl - Kielce-vajdaság, Kr - Kraków város, Ksz - Koszalin-vajdaság, Kt - Katowice-vajdaság, Lb - Lublin-vajdaság, L - Lódz város, Ol - Olsztyn-vajdaság, Op - Opole-vajdaság, P - Poznań-vajdaság, mP - Poznań város, Rz - Rzeszów-vajdaság, Sz - Szczecin-vajdaság, W - Varsó-vajdaság, mW - Varsó város, Wr - Wroclaw-vajdaság, mWr - Wroclaw város, Zg - Zielona Góra-vajdaság. Az első oszlop a középértékeket jelzi.

a különböző vajdaságokban más és más. Erről a 2. számu táblázat tájékoztat.

Országos viszonylatban közel egy kötet /o,93 kötet/ jut egy lakosra. Egyes vajdaságokban már tulszármyalták ezt a mutatót; igy pl. Koszalin-vajdaságban - 1,39 kötet, Bydgoszcz-vajdaságban 1,32[4/] - Szczecin-vajdaságban - 1,29 kötet, Olsztyn-vajdaságban - 1,29

4/ Ennek a vajdaságnak a könyvtáraiban gazdag tudományos jellegü gyüjtemények vannak /Városi Közmüv.Kvt. Bydgoszcz, Toruń/.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

kötet, Zielona Góra vajdaságban - 1,24 kötet, Poznań-vajdaságban - 1,14 kötet, Opole-vajdaságban - 1,03 kötet jut egy lakosra.

Vannak azonban olyan vajdaságok is /a vajdaságokból kiemelt városok/, amelyek meg sem közelítik az országos átlagot. Ebbe a csoportba tartoznak: Wroclaw - 0,36 kötet, Lódz - 0,49 kötet, Kraków - 0,52 kötet, Katowice-vajdaság - 0,68 kötet.

Mivel magyarázhatók ezek a nagy eltérések? Vizsgáljuk meg az alább közölt nagyon sokatmondó kimutatást:

Vajdaság /a vajdaságból kiemelt város/	Egy főre eső könyvvásárlási keret zlotyban	Egy főre eső folyóirat előfizetési összeg zlotyban	Egy kötet 1958-ban vásárolt könyv átlagos ára zlotyban
Országos átlag	1,25	0,16	20,0
Varsó város	2,33	0,33	28,8
Opole-vajdaság	2,05	0,23	19,9
Szczecin- "	1,98	0,37	22,8
Koszalin- "	1,90	0,27	19,0
Bydgoszcz- "	1,75	0,15	20,2
Zielona Góra- "	1,62	0,19	19,6
Olsztyn- "	1,54	0,20	19,0
Białystok- "	1,37	0,15	17,6
Poznań- "	1,25	0,14	18,8
Gdansk- "	1,23	0,16	19,8
Kraków- "	1,21	0,10	19,1
Kraków város	1,19	0,18	21,8
Lodz-vajdaság	1,18	0,13	21,0
Wroclaw- "	1,17	0,14	19,3
Kielce- "	1,07	0,17	18,8
Katowice- "	1,06	0,15	21,6
Lublin- "	1,04	0,17	18,4
Varsó-megye	0,94	0,08	17,5
Lodz város	0,78	0,16	31,0
Wroclaw város	0,73	0,16	23,3
Poznań város	0,71	0,16	31,8
Rzeszów-vajdaság	0,51	0,12	8,25

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

A szűkös könyvvásárlási keret arra kényszeriti a könyvtárakat, hogy - Rzeszów példájára - olcsóbb könyveket vásároljanak, illetve kevesebb könyvet szerezzenek be. /Poznań város, Lodz város, Varsó-vajdaság/.

Poznańban és Lodzban csekély az egy főre eső könyvvásárlási összeg, ugyanakkor kötetenként átlagosan 31.- zlotyt fordítanak könyvek és folyóiratok vásárlására. Ezeknek a városoknak a könyvtárai igen gazdag és értékes állománnyal rendelkezvén arra törekednek, hogy az anyagot összerüen gyarapitsák, s megtartsák az értékes gyüjteménynek a modern kutatási irányokkal való kapcsolatát. De vajon történhetik-e ez azoknak az olvasóknak a rovására, akik szépirodalmi, illetve ismeretterjesztő jellegü müveket keresnek?

Ez a nehezen megoldható probléma szinte minden nagyobb városi könyvtárban felmerül. Ezért annak az aránynak a megállapitása, amely a helyben használható könyvek, illetve az otthoni kölcsönzésre szolgáló müvek beszerzésére fordítható összegek között fennáll, nem irható elő utasitásban, hanem azt a szaksajtóban kell megvitatni. Ugy véljük továbbá, hogy könyvtár-fajtánként meg kellene határozni az egy főre jutó minimális könyvbeszerzési keretet.

A könyvtárosoknak ezekben a kérdésekben határozott állást kell foglalnick, s olyan összeget kell igényelniök könyvbeszerzésre, mely megfelel a könyvtár valóságos szükségleteinek.

III. KÖLCSÖNZÉS

A közmüvelődési könyvtárakat 3 963 ooo olvasó vett [illegible] felel a lakosság lo,6 %-ának.[5] Ebből a községi könyvtárakat és a könyvkölcsönző állomásokat 1 67o ooo olvasó kereste fel, ami a falusi lakosság lo,8 %-át teszi ki.[6] Az 1957.dec.31-i állapotot véve alapul, megállapithatjuk, hogy az olvasók száma kb. 58 ooo olvasóval nagyobb[7], ami a lakosság számához viszonyitva o,o3 %-os emelkedéssel egyenlő.

Ha azonban alaposabban elemezzük a vonatkozó számokat, észrevehetjük, hogy az elmult évben a közmüvelődési könyvtárak hálózatának könyvtárait kb. 136 ooo, 14 évesnél idősebb olvasó hagyta ott, ami 1957.dec.31-hez képest 4,5 %-ot jelent.

Az otthoni olvasásra kölcsönzőkön kivül 2 981 ooo személy kereste fel a könyvtárak olvasótermeit, hogy a helyszinen olvassa a könyveket és folyóiratokat.

5/ Olvasónak tekintünk minden olyan személyt, aki a könyvtárba, illetve a kölcsönzőállomásra beiratkozott, s az év folyamán legalább egy könyvet kölcsönzött otthoni olvasásra.

6/ A valóságban a könyvtárakat használó falusi lakosok száma valamivel nagyobb, mert közülük azok, akik gyakran járnak a városba, a jobban ellátott városi könyvtárakat veszik igénybe.

7/ Az 1958. évi Statisztikai Évkönyv 3 o45 ooo főt közöl; ez 4o ooo-el több, ami a Lodz-vajdaság jelentésében előforduló tévedésből adódik. A Statisztikai Évkönyvben közölt adatok eltérnek a mi adatainktól. Az olvasók százalékában való eltérés pl. onnan ered, hogy a Központi Statisztikai Hivatal átlagos lakos-számot vesz alapul, mig a cikkünkben közölt százalékot a dec.31. - i állapotnak megfelelő lakosságszám alapján szá-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Az olvasók és a lakosság száma közti százalékos arányt vajdaságonként /kiemelt városonként/ a 3.számú táblázat mutatja. A legelső helyet Bydgoszcz - vajdaság könyvtárai foglalják el - 15,7 %-kal. Az országos átlagot meghaladják a következő vajdaságok: Koszalin - 13,1 %, Białystok - 13 %, Szczecin - 12,8 %, Zielona Góra - 12,6 %, Poznań - 12,6 %, Kielce 12,5 %, Rzeszów - 12,1 %, [8] Warszawa - 11,9 %, Olsztyn - 10,9 %[9]. 7 vajdaság nem érte el az országos átlagot.

A vajdaságokból kiemelt városokban tapasztalt alacsony százalék lényegében nem ok nagyobb nyugtalanságra, minthogy az egyéb hálózatokhoz tartozó könyvtárak igénybevételének, valamint a kulturális időtöltésnek a nagyváros által nyujtott lehetőségei nagymértékben magmagyarázzák ezeknek a könyvtáraknak a helyzetét, szemben a vidéki könyvtárakkal.

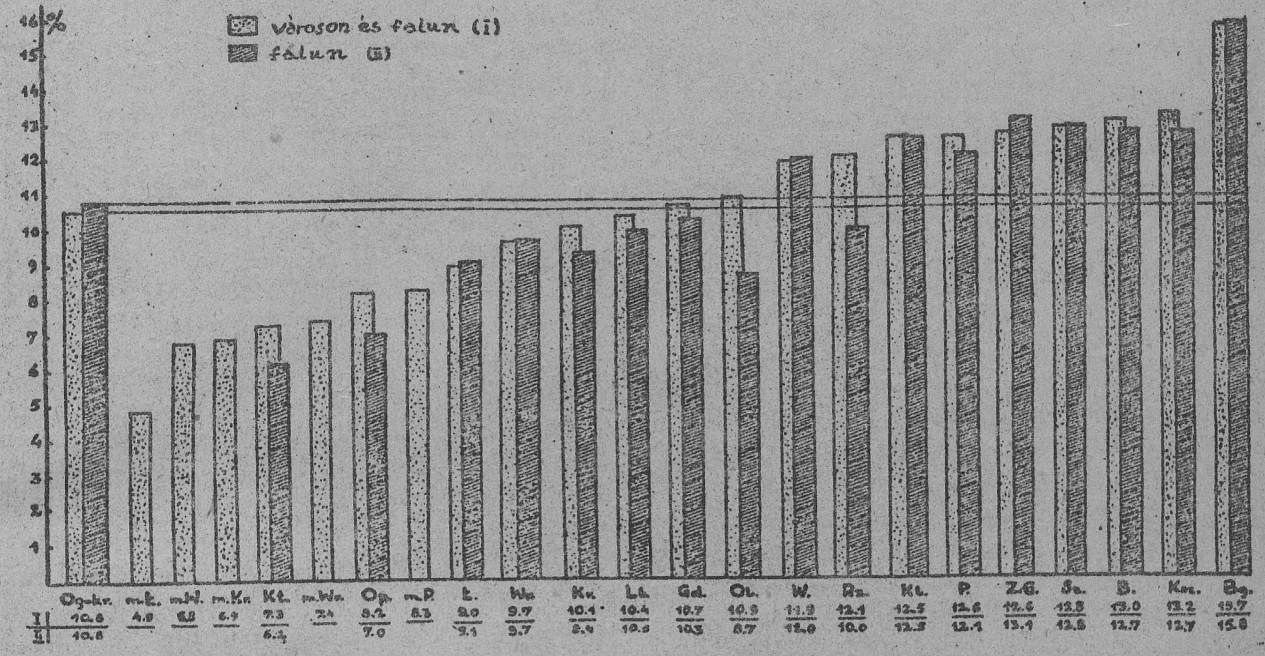

3.sz. táblázat. A loo lakosra eső olvasók száma - együttesen és a falvakban - vajdaságonként. Az oszlopok alatt lévő rövidítések magyarázatát a 2.sz. táblázat alatt közöltük.

IV. A KÖNYVTÁRI SZEMÉLYZET

Az elmult évben a könyvtáraknak összesen 67o2 állományba sorolt könyvtári dolgozója[10] /ebből 6o92 dolgozót a könyvtári munka alapvető területein foglalkoztattak/, és 743o nem teljes időben foglalkoztatott dolgozója volt, /ez utóbbiak közül 3545-en a könyvtári munka alapvető területein dolgoztak./

A munka termelékenysége a különböző munkaterületeken eltérően alakult.[11] Igy például azoknak a városoknak a könyvtáraiban, amelyek járási funkciókat végeznek egy, az alapvető

8/ Falun csupán lo,o %.

9/ Alig van valamivel az országos átlag felett: ami pedig az olvasók együttes számát illeti, mutatószám falun jóval alacsonyabb /8,7 %./

lo/ A 8 órás dolgozók 88,2 %-a nő.

11/ E kérdés tárgyalásánál figyelmen kivül hagyom a vajdaságból kiemelt városokat /Warszawa, Poznan, Lodz, Wrocław/.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchenyi Könyvtárban 2016-ban

könyvtári munkaterületen dolgozó főhivatású /állományba sorolt/ dolgozóra országos átlagban[12] lo 142 kölcsönzés és 871 olvasótermi látogatás esik. A legjobb eredményeket Rzeszow-vajdaság érte el 14 24o kölcsönzéssel és 648 látogatással; a második helyen Lublin-vajdaság áll 13 22o kölcsönzéssel és 2178 látogatással. A legkisebb forgalmat Koszalin-vajdaság mutatja 7294 kölcsönzéssel és 476 látogatással, a második helyen Opole-vajdaság áll 7387 kölcsönzéssel és 811 látogatással.

A községi könyvtárakban[13], országos átlagban,1 dolgozóra 7173 kölcsönzés jut. A legjobb eredményeket Rzeszów-vajdaság könyvtárai érték el - lo 967 kölcsönzéssel, ezután Bydgoszcz vajdaság következik lo 6o3, és Kraków-vajdaság lo o38 kölcsönzéssel, A legalacsonyabb mutatószámot Opole-vajdaság - 3957, Gdańsk - vajdaság - 4o35 és Szczecin-vajdaság - 45o8 mutatja.

Ugy gondoljuk, hogy valamilyen uton-módon szabályozni kellene a dolgozók létszámát; ehhez azoknak a lakosoknak a számát kellene alapul venni, akik a könyvtárat igénybe veszik,olyan módositással, amely konkrét esetekben figyelembe veszi a dolgozók megterhelését. /Egy dolgozóra eső kölcsönzések számát/.

Jóllehet nem helyes, ha a könyvtárak tevékenységét kizárólag csak a számok alapján vizsgáljuk, talán mégsem lesz haszontalan, ha megnézzük azokat a mutatószámokat,amelyek a szomszédos országok könyvtárosainak munkáját mutatják:

	Lengyelország	NDK[14]	Dánia[15]
Kölcsönzési			
- egy lakosra esik	o,99	o,98	3,2
- egy olvasóra esik	9,8	9,4	8,1
Az állomány összetétele			
- szépirodalom gyermekek számára, százalékban	18,9	2o,1	-
- szépirodalom felnőttek számára, százalékban	47,9	46,2	-
- egyéb irodalom, százalékban	32,3	33,7	-
Olvasók száma - loo lakosra számítva			
- összesen	1o,6	1o,7	23,o
- tizennégy éven alul	34,7	3o,9	-
- tizennégy éven felül	65,3	69,1	-
Kölcsönzések			
- egy lakosra eső kölcsönzések száma kötetekben	1,8	-	6,5
- egy olvasóra jutó kölcsönzések száma kötetekben	17,5	16,8	29,8
- egy könyvre eső kölcsönzések száma együttesen	2,o	3,1	3,2
egy szépirodalmi gyermekkönyvre eső kölcsönzések száma	4,2	4,9	-
egy felnőttek számára szóló szépirodalmi könyvre eső kölcsönzések száma	2,2	3,6	-
egy egyéb könyvre eső kölcsönzések száma	o,46	1,4	-

A közölt adatokat azonban nagy óvatossággal kell kezelni, mert nagyon különbözőek a különböző országokban lévő könyvtárak kulturális hagyományai és a könyvtárak működésének viszonyai /beleértve az anyagi körülményeket is/, végül bizonyára vannak eltérések az egyes problémák értelmezésében is.

12/ A nem teljes időben foglalkoztatott dolgozókat összehasonlitottuk a 8 órásokkal, 2loo órát véve egy 8 órás dolgozóra.

13/ Ide vettük fel a kölcsönző állomások kölcsönzési forgalmát is.

14/ Az adatok az 1957.dec.31.-i állapotot tükrözik; forrás: Leistungen der allgemeinen öffentlichen Bibliotheken und der Gewerkschaftsbibliotheken im Jahre 1957. "Der Bibliothekar", 1958. 8.H. 795-8o6.p.

15/ Az 1958.III.31-i állapotnak megfelelő adatokat a következő forrásból vettük: Aus dem skandinavischen Büchereiwesen - Dänemark. "Bücherei und Bildung", 1959. 3.H. 131.p.

Szerző: Publiczne biblioteki powszechne w roku 1958.
Megjelent: Bibliotekarz. 1959. 6.no. 164-172.p.
Másolat: 2139.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Maier, Franz:

KÉT ÉV TAPASZTALATAI AZ IFJUSÁGI KÖNYVTÁRI MUNKÁBAN

Ifjusági és iskolai könyvtárak problémái Svájcban

Az alább közölt előadás a svájci közmüvelődési könyvtárosok értekezletén hangzott el. F. MAIER - az előadó - a bieli Ifjusági Könyvtár vezetője bevezetőben azt hangsulyozza, hogy könyvtárának kétéves fennállása alatt gyüjtött tapasztalatok értékelését ne tekintsük véglegesnek és főleg ne általános érvényünek. A helyi adottságok mindenütt különleges problémákat vethetnek fel.

Ami az ifjusági könyvtárak berendezésének és fenntartásának a pénzügyi oldalát illeti, a lehetőségek bizony Svájc egész területén mindenütt nagyon különbözőek. Mégis higyjék el, hogy még a legszerényebb indulás mellett sem fog az ifjusági szabadpolcos könyvtár sikere elmaradni és ez a siker fogja azután a legbiztosabban meghozni azt a pénzt, amely a könyvtár további kialakitásához és bővitéséhez szükséges.

1/ FIATALOK A FELNŐTTEK KÖNYVTÁRAIBAN

Miért került egyáltalában sor központi ifjusági szabadpolcos könyvtár létesitésére Biel-ben, Solothurn-ban és más helyeken? Joggal feleslegesnek gondolhatják ezt a kérdést. A kiindulási helyzet, - tehát az az ok, amely szükségképpen végülis ifjusági könyvtár létesitéséhez vezet,- körülbelül mindenütt azonos. Ahol nincs ifjusági könyvtár, ott az olvasni vágyó fiatalság az egyéb tipusu, elvihető könyvtárakat látogatja. E könyvtárak szabályzatai szerint azonban ezeket a fiatalkoru olvasókat vagy legalábbis nagy részüket el kellene utasitani;s ez több helyütt esetleg meg is történik. De lehet-e igy eljárnunk, jólélekkel? Főleg, amikor a reménnyel teli gyermekeket, majdani olvasóinkat nem tudjuk más, megfelelőbb intézményhez irányitani? Hogy az iskolai vagy inkább a nevelőintézeti könyvtárak, ha egyáltalán vannak ilyenek, nem elégitik ki az ifju olvasók igényeit, azt a fiataloknak a felnőttek könyvtárainál való jelentkezésük bizonyitja. Sok helyen ugy járnak el ezekkel a fiatalkoru olvasókkal, - mint Bielben három évvel ezelőtt s már korábban is, - hogy a lényegében felnőttek számára való könyvállományból mégiscsak kölcsönöznek nekik válogatott müveket. Ehhez a gyakorlatban szeretnék egy komoly és talán általános érvényü megállapitást füzni. A <u>közös</u> kölcsönzés, a helyileg és időben összeeső könyvkiadás a felnőttek és az ifjuság részére ugyanazon könyvállományból, hosszabb időre megengedhetetlen eljárás, akár kölcsönzőpulttal dolgozó könyvtárban alkalmazzák is, akár szabadpolcos könyvtárban. Engedjék meg, hogy ezt a véleményemet részletesen megokolhassam. Előbb, vagy u-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

több ki fog derülni, hogy ez a megoldás sem a fiatalkoru, sem a felnőtt olvasót nem elégiti ki. Márcsak azért sem, mert e megoldásnál forgalmas könyvkölcsönzés mellett a legjobb akarattal sem kerülhető el, hogy a fiatal olvasó nem nekivaló könyvet is kapjon.

Véleményem szerint, ha a felnőttek és az ifjuság könyvtára egy épületben van, az ifjuság kiszolgálását feltétlenül külön helyen végezzük. Szerencsés körülményeknek köszönhető, hogy például Bielben ez a követelmény eszményien teljesithető volt. Itt a felnőttek könyvtára ugyanis a második, az ifjusági könyvtár pedig ugyanazon épület harmadik emeletén van. Mindkét emeletre külön bejárata van az épületnek.

2/ A FELNŐTT OLVASÓK NEVELÉSE AZ IFJUSÁGI KÖNYVTÁRBAN KEZDŐDIK

Az ifjusági könyvtárnak egyik legfontosabb feladata, hogy általában megkedveltesse a gyermekkel a könyvet és egyben formálja a majdani felnőtt olvasót is. Ezért kell, ugy érzem, különös gondot forditani a folyamatos és szerves átmenetre, az ifjusági könyvtár ifju olvasójának óvatos és gondos átvezetésére a felnőttek könyvtárába. A 15-2o év közötti, a fiatal fiu és leány fejlődése szempontjából oly döntő fontosságu években, nem volna szabad a könyvtárlátogatás tekintetében hézagnak vagy megszakitásnak támadnia. Tulságosan gyakori eset, hogy éppen ekkor szakad el a fiatal olvasó a könyvtól és a könyvtártól. Az ifju olvasónak a felnőttek könyvtárába való átvezetése nagyrészt szervezeti probléma, amely éppen ott oldható meg legjobban, ahol az ifjusági könyvtár és a felnőttek könyvtára ugyanabban az épületben, közös vezetés alatt müködik.

A fiatalkorunak a közmüvelődési könyvtárak számára való megnyerését nagyon fontos feladatnak tartom. A kérdés egész jelentősége néhány héttel ezelőtt világosodott meg előttem, amikor a régi bieli városi könyvtár /tehát a felnőttek könyvtára/ olvasóinak számát a még nem egészen két éves ifjusági könyvtár olvasóinak számával hasonlitottam össze. Mig a bieli felnőtteknek szüken lo %-a - és ez nem is rossz arány más könyvtárakéval egybevetve - használja a könyvtárat, addig az ifjusági könyvtárat a bieli lo-16 éves gyermekeknek 4o %-a látogatja. Milyen nyereség volna, ha ezt a 4o %-ot meg lehetne nyerni később a városi könyvtár számára! Ez az ut vezet el a skandináv és angolszász országok nyilvános könyvtárainak olvasóstatisztikáinak adataihoz, amelyekről mindig oly csodálkozással olvasunk. Első tapasztalataink egyelőre azt mutatják, hogy ifju olvasóinknak, csaknem tulnyomó nagy része, mihelyt 16. évét betöltötte - sokszor már azon a napon, hogy az ifjusági könyvtárat elhagyja - beiratkozik a felnőttek könyvtárába. Ezek ott - legalábbis igy reméljük - lényeges vonásaiban ugyanolyen rendszert találnak majd, ugyanolyan szabadpolcmegoldást, mint az ifjusági könyvtárban. Az ifjusági és a felnőttek könyvtárának ilyen összhangjára tudatosan törekedtek is a bieli ifjusági könyvtár létesitésekor, igy pl. az ifjusági ismeretterjesztő könyveket a TO-rendszer szerint szakozzák, mert a városi könyvtárban évek óta ezt az osztályozási rendszert alkalmazzák. Arról is meg vagyok győződve, hogy ezek az ujdonsült fiatal könyvtárlátogatók már sokkal jobban megközelitik majd a mi "vágyálmunkat", az eszményi olvasót, mint a legtöbb mai felnőtt olvasónk. Őket már az ifjusági könyvtárban céltudatosan arra nevelik - s ezt koruk miatt könnyen meg is tanulják, - hogyan kell a könyvekkel bánni, hogyan kell őket kézbe venni, okosan kiválasztani és haszonnal olvasni.

3/ AZ ISKOLAI ÉS IFJUSÁGI KÖNYVTÁR VERSENGÉSE

Miután megpróbáltam vázolni az ifjusági könyvtárak által betölthető átmeneti tevékenységet, szeretnék most még

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

kissé behatóbban egy második kérdéssel is foglalkozni. A központi ifjusági könyvtárnak a sokkal régibb iskolai könyvtárakkal való kapcsolatára gondolok. Bielben is, s értesülésem szerint másutt is, a városi könyvtárnak az a terve, hogy központi ifjusági könyvtárral egészüljön ki, mindenekelőtt az iskolai könyvtárosok ellenállásába és bizalmatlanságába ütközött. Álláspontjukat azonban nem szabad egyszerüen szükkeblünek és makacsnak mondanunk. Érvelésükben mind a nyilvánosság, mind az irányadó hatóságok előtt első tekintetre van valami megvesztegető: Miért kell, kérdezték, sok költséggel uj ifjusági könyvtárat létesiteni, ahelyett, hogy a nyomoruságos fedezetből tengődő iskolai /vagy osztály-/ könyvtárakat állitanák talpra? Talán nem tudja az iskola azt az alapjában mégis csak pedagógiai feladatot, hogy a gyermeket a könyvhöz vezesse, éppen olyan jól, vagy nevelői gyakorlata révén még jobban elvégezni, mint az iskolától távolálló ifjusági könyvtár? Ilyen érvekkel álltak és állnak még mindig elő az iskolai könyvtárosok. A bieli iskolai könyvtári bizottság azonban - tisztelet illeti ezért a magatartásáért - igen rövid idő alatt arra a belátásra jutott, hogy bár az ilyenfajta érvek elméletileg helyesek lehetnek, a gyakorlatban mégsem helytállók.

4/ AZ ISKOLAI KÖNYVTÁRAK HELYZETE

Hogyan van az, hogy a központi ifjusági szabadpolcos könyvtár - legalábbis minden nagyobb helységben - nem a meglevő iskolai könyvtárak helyett, hanem ezek mellett szükséges? Csak éppen utalni szeretnék ennek egyes okaira. Először is az iskolai könyvtárak nagyon különböző minőségüek. Vannak olyanok, amelyeket pedagógus könyvtáros társadalmi munkával bámulatosan jól vezet, - vannak viszont olyanok is, amelyeket a tanulók csak 5-6 tanév elteltével, sőt, néha az iskola elvégzése után fedeznek csak fel, és végül vannak olyan esetek is, amikor a tanulók sohasem fedezhetik fel a könyvtárat, mert nem is létezik. Az iskolai könyvtár értéke és sorsa egyedül a társadalmi munkás gyakran egyéb munkával is tulterhelt tanár-könyvtárostól függ.

Nagyon sokat mond az a megfigyelés, hogy azokból a bieli nevelőintézetekből, amelyek jól kiépitett és jól vezetett iskolai könyvtárral rendelkeznek, jóval kevesebb gyermek használja az uj ifjusági könyvtárat, mint a többi iskolából. A központi ifjusági könyvtárnak tehát kétségtelenül megvan az a szerepe, hogy a helyi iskolakönyvtári hálózatban mutatkozó elkerülhetetlen hézagokat kitöltse és a hálózatot teljessé tegye.

5/ A SZABADPOLCOS IFJUSÁGI KÖNYVTÁR

Abban mindannyian egyetértünk, hogy az igazán korszerü, vonzóerővel biró ifjusági könyvtár csak szabadpolc-rendszerrel lehetséges és kivánatos. A szabadpolc-rendszerü könyvtár dicséretét már sokan elzengték; erre nem is kell tehát több szót vesztegetnem. Csak egyre szeretnék rámutatni: az ifjusági könyvtárban a szabadpolc-rendszer nemcsak csalogatószer olvasó gyermekeink számára, hanem pedagógiai feladatot is tölt be, mégpedig sokkal nagyobb mértékben, mint a felnőttek könyvtárában. Sok gyermeknek ez adaz iskolai mellett s azon kivül - első fogalmat a szabad szellemi alkotásról, az intellektuális felelősség fontosságáról. Engedjék meg, hogy ezt a következő kézzelfogható példával világitsam meg. A legtöbb gyermeket először a szines védőboriték csábitja egy-egy könyv elolvasására. Egyszer azonban - sok esetben megfigyeltem - rossz tapasztalatra jutnak a könyvválasztás ezen felületes módszerével. Ekkor az ifjusági könyvek boritó lapjának fülén levő szöveget kezdik olvasni és amikor ez a módszer sem bizonyul megbizhatónak, feljegyzik maguknak a már olvasott jó ifjusági könyvek szerzőit, sőt, egyesek ujabban rendszeresen az ifjusági könyvek

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

birálatait is. A jó ifjusági könyvhöz ez az ut vezet legbiztosabban, mert ezt maga a gyermek találja meg.

A szabadpolc rendszerét, - erre utal rövid fejtegetésem - nézetem szerint iskolai könyvtárban aligha lehet helyesen megvalósitani. Hiszen ez mindenekelőtt hosszu és rendszeres nyitvatartási időt követel, - a vakációban is, sőt akkor különösen! Csak akkor van értelme annak, hogy az olvasó maga választhassa ki a megfelelő könyveket, ha a válogatás nyugodtan mehet végbe s annyi idő fordítható erre a müveletre, amennyi éppen szükségesnek mutatkozik. Az iskolák azonban érthető okokból aligha képesek könyvtáraikat heti mintegy 2o órán át nyitvatartani, mégpedig egész éven át. Ezt csak önálló könyvtár teheti meg.

6/ AZ IFJUSÁGI KÖNYVTÁR ÁLLOMÁNYA

És végül még egy utolsó érv: a legtöbb iskolai könyvtár kényszerüségből szükreszabott könyvállománya a mai ifjuság igényét nem tudja kielégiteni. Az a 15 éves fiu, aki szabad idejében rádióbarkácsolással foglalkozik, az iskolai könyvtárban esetleg található egyetlen ilyen tárgyu könyvet három hét alatt töviről-hegyire áttanulmányozza, az ifju égboltkutató pedig, két csillagászati könyv elolvasása után, joggal, de eredmény nélkül keresi a további munkákat. Csak a központi ifjusági könyvtár képes valamennyire átfogó könyvállományt biztositani. A könyvtáros az állomány gyarapitását pontos kölcsönzési statisztika alapján megállapitott szükségletek és kivánalmak figyelembevételével végzi. Az én nem irányadó számitásom szerint az ifjusági szabadpolcos könyvtárban a <u>könyvek számának legalább háromszor vagy négyszer annyinak kell lennie, mint az olvasók számának.</u> Belőlük valamivel 2ooo-en felül lehetnek az ifju olvasók és jelenleg 56oo könyvre rug állományuk. Ez az állomány-adat bizonyára látják is, - még nem elégséges teljes. A 2ooo-es gyermekolvasó-létszám ugyanis, - minthogy minden beiratkozott gyermek két könyvet vehet kölcsön, - azt jelenti, hogy legalább 3ooo könyv állandóan ki van kölcsönözve; a polcokon tehát csak két és félezer könyv áll. Ennyinek kell a minimális mennyiségnek lennie, mert különben a sokat magasztalt szabad könyvválasztás rendszere erősen korlátozódik. A szabadpolc-rendszerü könyvtárakban nem ritkaság, hogy az olvasóknak egyáltalában nincs mit "szabadon" választaniok, mert csupán igen kevés - s persze nem is a legvonzóbb - könyv áll csak rendelkezésükre. Pedig nincs sivárabb látvány, mint a szabadpolc-rendszerü könyvtár, üres állványokkal! Ezért történt, hogy - ennek a számitásnak legalább kifelé való javitása céljából - a következő szükségmegoldáshoz folyamodtunk: jóllehet 56oo könyvünk van, ravaszul mindössze 35oo könyv számára állitottunk be polcokat. Igy a könyvállványok mindig csábitóan tele vannak, s a gyermekek abban a hitben ringatóznak, hogy valóban a teljes készletből meritenek.

7/ A MÁSODPÉLDÁNYOK KÉRDÉSE

Még egy tapasztalat üzemünk gyakorlatából: csak akkor vásárolunk másod- vagy harmadpéldányokat, ha az illető ifjusági könyv jó, főleg pedig ha a gyermekek folyton keresik, ha tehát ugyszólván soha sincsen a helyén. A többes példányok ugyanis véleményem szerint a szabadpolcon nehezitik a válogatást. És arra is fel szeretném hivni a figyelmet, hogy a gyermekek pompás érzékkel azonnal észreveszik, ha a könyvtáros valamely uj ifjusági könyvnek, - amely még nem talált náluk visszhangra, - utját egyengeti. Egy ismert svájci szerző pályadijat nyert ifjusági könyvét pl. mindjárt a könyvtár megnyitásakor két példányban bocsátottuk rendelkezésre, s az eredmény az volt, hogy a müvet hosszu időn át egyáltalában nem kölcsönözték. "Ha kétszer is itt áll", magyarázta nekem egy srác, "nagyon unalmas könyv lehet"; ami másszóval annyit jelent: az olyan könyv,

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

amelyet a felnőttek szívesen látnának az ifju olvasó kezében, csak unalmas lehet. S ebben volt is valami igaza. Egyet mindenesetre megfontolásra ajánlanék: a meglevő könyvek példányszáma magában még nem ad képet az ifjusági könyvtár gazdagságáról, éppen olyan fontos a müvek száma is.

8/ AZ IFJUSÁGI KÖNYVTÁR FELADATA

Kissé bővebben tárgyaltam az ifjusági szabadpolcos könyvtár és az iskolai könyvtárak viszonyát a bieli helyzet szemszögéből, mert ugy gondolom, hogy a könyvtárosok által vezetett ifjusági könyvtár szervezése és fejlesztése körül a pénzügyi kérdés mellett manapság legtöbb helyen ez veti fel a legnehezebb és a legkényesebb problémákat. Hogyan vezethet a kezdetben szinte szükségképpen feszült viszony végülis örvendetes együttmüködéshez, - azt városunk példája mutatja. Biel város iskolai könyvtári bizottsága nekünk adta át a "Jó ifjusági könyv" kiállitás 600-nál több kötetes könyvállományát, mi viszont az ajándékképpen kapott felesleges kettős példányokat az iskolai könyvtárak között osztottuk szét.

Egy olyan törekvésnek viszont, amely az iskolák részéről egyre inkább megnyilvánul, sajnos, eddig sikertelenül próbáltunk gátat emelni. A tanitók szokásává vált, hogy tanitványaikat mind gyakrabban küldik az ifjusági könyvtárba, s onnan mindenféle távolesö előadástémákhoz anyagot hozatnak maguknak. Merő véletlen persze, ha e tanulók egy ifjuságnak /16 éven alul!/ szóló müvet találnak ifjusági könyvtárunkban Utrillo vagy Einstein életéről, a kinai kézmüiparról és a jégkorszak keletkezéséről. A mi könyvtárunk ugyanis nem az iskolai oktatás támogatására és előmozditására létesült. Elsősorban az a célja, hogy az ifjuságot szabadideje értelmes felhasználásában támogassa. Mert az iskolai oktatás és az olvasás közötti szoros és termékeny kapcsolat létrehozása - legalábbis nézetem szerint - sokkal inkább az iskolai könyvtárak egyik főfeladata. Az ilyen munkamegosztás a két könyvtártipus között látszólagos vetélkedést végleg megszüntethetné.

Eredeti cim: Aus zwei Jahren Jugendbibliothekspraxis.

Megjelent: Nachrichten-Nouvelles. 35.Jg. 1959. 2.no. 36-41.p.

OSzK.ford.sz.: 2224.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Reichardt, G.:

A SZOVJET SZAKIRODALOM FORDITÁSÁNAK GAZDASÁGOSSÁGA

Az alábbi előadás a Deutsche Gesellschaft für Dokumentation (Német Dokumentációs Társaság) 1958. október 6-án Köln-Deutz-ban tartott 10. évi közgyülésén hangzott el. Bevezetőül rövid történeti áttekintést ad az előadó az egyes népek közötti tudományos kapcsolatok fejlődéséről és a tudományos tájékoztatás nemzetközi méretü problémáiról.

A német tudományos élet háboru utáni helyzetével foglalkozva megállapitja, hogy a nemzetközi szinvonal elérése érdekében nem elégséges az angol nyelvü szakirodalom figyelemmel-kisérése; meg kell ismerni a Szovjetunió, a népi demokráciák, Kina és a többi ázsiai ország tudományos eredményeit is. Ezekben az országokban elért eredmények megismerése - ami a tudósok további kutatásainak előfeltétele - a nyelvismeret hijján nagy akadályokba ütközik.

A német tudósok és müszaki emberek általában csak az angol - kevés kivétellel a francia - nyelvet ismerik. A nyelvi érdeklődés azonban eddig nyugati irányu volt. Ezért azután érthető, hogy az orosz nyelvet a nyugati országokban alig értik. Az Unesco vizsgálatai szerint [1] Angliában és az Egyesült Államokban a természettudósok és müszakiak két százaléka, Németországban három százaléka tud csupán oroszul. Ez magyarázza, hogy olyan kis mértékben használják fel a szovjet szakirodalmat és kutatási eredményeket.

A szputnyikok, vagy a TU 104 és TU 114-es sugárhajtásu reülőgépekkel kapcsolatos szovjet irodalom mellett egyre többen szeretnék megismerni az egyéb természettudományi és müszaki területek szovjet szakirodalmát is. Az, hogy kutatóink nem ismerik a szovjet folyóiratokban már közzétett eredményeket, azzal a veszéllyel jár, hogy pénzt és időt fektetnek költséges vizsgálatokba és hosszadalmas kisérletekbe és a végén derül ki, hogy a problémát már megoldották, sőt közölték is valamelyik szovjet folyóiratban. Nemcsak elképzelhető, hanem éppenséggel elő is fordult, hogy a forditások hiánya és az ezzel kapcsolatos tájékozatlanság miatt már felfedezett dolgokat fáradságos munkával ujra fel kellett fedezni.

A forditás rendkivül kényelmes módja a pénz és idő megtakaritásának, bizonyos tekintetben a külföldtől szakirodalom formájában felvett kamatmentes kölcsön amelyet még vissza sem kell fizetni, sem viszontszolgálatra nem kötelez. A külföldi szakkönyvek vásárlására, folyóiratok előfizetésére forditott pénz azonban csak akkor térül vissza teljes egészében, ha ezt az irodalmat feltárjuk és ezzel a forditás és egyéb felhasználás számára hozzáférhetővé tesszük. A leforditott anyag

---

1/ Scientific and technical translating and other aspects of the language problem. Paris, 1957. UNESCO.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

esetében már csak olvasási energiára van szükség; gyakorlati haszna azonban - vagyis egy-egy kutatási területen elért eredmények megismerése - igen nagy lehet. Az így megtakarított potenciális szellemi erőt más munkára lehet felhasználni.

A SZOVJETUNIÓBAN MEGOLDOTTÁK A PROBLÉMÁT

Előljáróban a Szovjetunió és az Egyesült Államok példáján mutatjuk be, hogy a fordítás ma a tudományos munka nélkülözhetetlen segédeszköze és a szellemi tevékenység összerüsitésének egyik fontos formája.

A Szovjetunió 1953-ban létrehozta a Tudományos Akadémia mellett müködő Összszövetségi Tudományos és Müszaki Tájékoztató Intézetet,[2/] amely a több mint 80 országból származó, 41 nyelven megjelenő teljes nemzetközi természettudományi és müszaki irodalmat figyeli. Évenként 10 000 folyóiratból 2300 tudományos dolgozóval és 1200 főfoglalkozásu munkatárssal készittet referátumokat, a "Referativnüj Zsurnal" c. referálólapban, amely az egyes szakterületek szerint 17 sorozatban jelenik meg. Egyidejüleg hetenként megjelenő gyorstájékoztatást is adnak ki 36 különböző sorozatban, amelyek a nemzetközi irodalomból forditásokat és kivonatokat közölnek.

Ezenkivül a Külföldi Irodalom Állami Könyvtára kiadja a külföldi folyóiratok cikkeinek szakjegyzékét; ez 1950-51 óta a német, angol, amerikai, francia és olasz folyóiratok cikkeinek oroszra forditott cimeit regisztrálja.

A Szovjetunióban az angol nyelvről való forditásra forditógépeket használnak, amelyek kielégitő módon müködnek és kétes esetekben akár több forditást is készitenek.

Ebből kitünik, hogy a Szovjetunióban a forditás problémáját ugy látszik megoldották, tehát a gazdaságosság problémája sem vita tárgya, mivel az állam maga elismeri a forditás jelentőségét, hasznát, gazdaságosságát azáltal, hogy finanszirozza ezeket a vállalkozásokat.

Hasonló a helyzet a kelet-berlini és lipcsei kiadókkal is. A forditás-szükségletet felveszik az évi termelési tervbe, amit a Müvelődésügyi Minisztérium hagy jóvá. Minthogy népi tulajdonban lévő, tehát állami kiadókról van szó, a forditások költsége az állami költségvetésben szerepel. Ezeket a forditásokat - az intézetek és az üzemek nem-publikált forditásaival együtt - központilag tartja nyilván az egykori Zentralstelle für Wissenschaftliche Literatur (Tudományos Bibliográfiai Központ), a jelenlegi Institut für Dokumentation der Deutschen Akademie der Wissenschaften (Német Tudományos Akadémia Dokumentációs Intézete).

A forditások bibliográfiáját szintén egy kelet-német állami intézmény, a Deutsche Staatsbibliothek állitja össze. Tehát mindenütt állami pénzek állanak a forditói vállalkozások rendelkezésére.

2/ Vö. a Könyvtári Figyelő 1959. 5.számában a 14-23. oldalakon közölt cikkel.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

MI A HELYZET A TŐKÉS ORSZÁGOKBAN?

A nyugati országokban mások a gazdasági és pénzügyi viszonyok, bár 1945 után ott is hamarosan elismerték az oroszból való fordítás gazdaságosságát és szükségességét. Ez országok gazdasági szerkezetének megfelelően először több kisebb-nagyobb magán- és állami fordítói iroda alakult, amelyek az idők folyamán egészen különböző mértékben növekedtek; a legnagyobb és leghatékonyabb intézetek, mint központi fordítói irodák vagy fordítás-nyilvántartó intézmények, beépültek az állam tudományos szervezetébe. Felismerve, hogy a fejlődés attól függ, milyen gyorsan realizálódnak a tudományos eredmények a gazdasági életben, angol, francia és amerikai hatóságok és könyvtárak saját feladatuknak tekintették, hogy országuk tudósai számára a szovjet szakirodalmat leforditsák. A könyvtárakban és dokumentációs központokban külön osztályok alakultak a feladat végzésére.

A könyvtárak, állami központi intézmények, magánvállalkozások és tudományos társaságok az állami költségvetésre, vagy valamely alapitványra támaszkodva, egymással versengenek abban, hogy forditásokat készitsenek, közreadjanak és jegyzékeket, listákat, bibliográfiákat állitsanak össze az elkészült forditásokról, hogy lehetővé tegyék a szovjet irodalom felhasználását.

Egyesült Államok

Az Egyesült Államokban különösen nagy jelentőségü, hogy akadt négy magánvállalkozó, akik 1949 óta egyre növekvő arányokban teljes szovjet folyóiratok angol nyelvü forditását adják ki. 1952-ben két ilyen folyóirat jelent meg, 1956-ban már husz, 1957-ben negyven; a következő években ez a szám 80-ra fog növekedni. Ezenkivül számos, szovjet folyóiratokban megjelent referátum forditását is közlik.

Az amerikai intézmények árkalkulációi azt mutatják, hogy a forditások gazdaságosságát nagyon is tekintetbe veszik. Ugy látszik, hogy a szakfolyóiratok teljes forditása olcsóbb, mint ha az anyagból tudományos szakemberekkel bizonyos válogatást végeztetnének. Az előállitási költségek jóllehet növelik a kiadásokat - a tapasztalatok mégis azt mutatják, hogy a vállalkozás igy rentábilis. Mert eltekintve attól a nagy haszontól, ami ebből először és elsősorban az amerikai, angol nyelvü világra háramlik, tény az, hogy a leforditott folyóiratok 800 előfizetőjükkel fenntartják magukat; sőt a kémiai folyóiratoknak már több mint 800 előfizetője van. Két éve a National Science Foundation (NSF - Nemzeti Tudományos Alap) koordinálja a szovjet folyóiratok forditási munkáit; azóta tervszerüen növekszik a leforditott folyóiratok száma. Amióta az NSF vette kezébe az irányitást, a leforditott folyóiratok előfizetési árai - a Springer-féle Zentralblatt-okéhoz viszonyitva - általában elfogadhatók. Legujabb értesülések szerint maga az amerikai kormány, a Department of Commerce vette át a forditási munka megszervezését.

Anglia

Angliában szint[illegible]ltát és hasznát. A Per-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

and Industrial Research (DSIR - Tudományos és Ipari Kutatási osztály) fejt ki e téren jelentős munkát. A DSIR az egész szovjet természettudományi és müszaki irodalom központi könyvtárává fog kifejlődni és a többszáz folyóiratból, valamint egyéb szovjet publikációkból készült fordítások felhasználásáról is gondoskodik.

Valamennyi Nagybritanniában készült publikált és nem-publikált fordítást az Aslib (Association of Special Libraries and Information Bureaux) tartja nyilván. A szakkönyvtáraknak, üzemi és intézeti könyvtáraknak ez az egyesülése tagjainak jelentései alapján kartotékot épitett ki a szakfordítókról és tájékoztatást ad minden Angliában készült fordításról.

A fordítások jelentőségének, főleg azonban gazdaságos voltának az elismerését az mutatja, hogy az egész brit Commonwealth-re kiterjedő fordítás-nyilvántartási központ müködik a British Commonwealth Scientific Office keretében. Ez a központ 1951 óta valamennyi Kanadában, Indiában, Dél-Afrikában, Uj-Zealandben és Ausztráliában készült fordítás cimét a Commonwealth Index of Unpublished Scientific and Technical Translations cimü kiadványban teszi közzé. Ez a központi katalógus 1958-ban 30 000, mindenféle nyelvből és szakterületről készült fordítás cimét öleli fel.

Hasonló országos fordítói és fordítás-nyilvántartási központok vannak Kanadában és Hollandiában, melyek együttmüködnek az iparral, a dokumentációs és tudományos társaságokkal.

Franciaország

Franciaországban a Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) keretében müködő Centre de Documentation vette át a fordítások központi nyilvántartásának, gyüjtésének funkcióját, havonta kiadja a fordítások jegyzékét és folyamatosan közli a folyóiratok leforditott tartalomjegyzékét.

Franciaországban gazdasági okokból általában amellett a megoldás mellett döntöttek, hogy a kutatók kérésére készitenek egyes fordításokat. 1958-ban azonban megkezdték az első, teljes egészében franciára forditott szovjet geológiai folyóirat kiadását.

A Centre de Documentation, mely annak idején nagy előállitási költségekre hivatkozva egész folyóiratok leforditása ellen emelt szót, most uj tervet készitett, amely szerint valamennyi, a Centre de Documentationban meglévő szovjet folyóiratról hanglemezre felvett nyersforditást készitenének. Meglepő ezeknek a fordításoknak az ára: 12 előfizető esetén 12 franciára forditott oldalért 50 márkát számitanának, ugyanennyi oldalért 100 előfizető esetén csak 1,50 márkát. A szovjet referálólapokból elsősorban a kinai és más keleti nyelven irt munkákról készült orosz referátumokat forditanák le francia nyelvre.

Az ilyen fordítás előnye a rendkivül alacsony ár. Az ellenük felhozható érvek kézenfekvők: az egyakt tudományos szövegek nyers-forditása tele lesz tévedésekkel, sőt értelmetlenségekkel és csak azt lehet belőle megállapitani, hogy a cikk az illető kutatót érdekli-e. Amennyiben a közleményt használni tudja, kénytelen lesz pontosabb forditást ké[illegible]; szövegekhez szokott

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban. 2016-ban

gatással pótolja - nem fogja furcsának találni ezt a megoldást.

x
x x

Éppen a fordítások előállításának a gazdasági problémái és ennek a forditott irodalomnak végeredményben az iparra és a gazdasági életre gyakorolt hatása indította a párisi Organization for European Economic Co-operation-t(OEEC-Európai Gazdasági Együttmüködés Szervezete), hogy tagállamainak szakértőit három ülésre hivja össze, ahol a szovjet irodalom beszerzésének, feldolgozásának és fordításának a módszerét, valamint a fordítói tevékenység koordinálását vitatták meg. De az együttmüködés néhány kezdeti lépésén, néhány javaslaton és ajánlaton nem jutottak tul, mert az egybegyültek országuknak talán legértelmesebb szakértői, de nem képviselik okvetlenül államuk mértékadó köreit.

A nemzetközi helyzetnek e rövid áttekintése után megállapithatjuk, hogy a Szovjetunióban nincsenek a fordításnak gazdaságossági problémái, mivel ott mintegy 10 000 külföldi folyóiratot egyszerüen leforditanak. A nyugati országokban sok meggondolást és vitát hallhatunk a forditási munka gazdaságosságáról és racionális módszereiről és a forditások különféle formáival találkozunk: monográfiák leforditásával, felkérésre készült egyes cikkek-, egy témára vonatkozó cikkgyüjtemények forditásaival és végül teljes egészében leforditott folyóiratokkal. Vannak a forditásokat gyüjtő központok, a forditókról és a forditásokról készült nyilvántartások és bibliográfiák.

NÉMET SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG

A Német Szövetségi Köztársaságban, ugy látszik, nem jutunk tul a gazdaságosság latolgatásán; szinte ugy tünik, mintha csak a gazdaságosság problémáját ismernénk - forditások nélkül. Látszólag annak az álokoskodásnak estünk áldozatul, hogy mivel - szórványos esetektől eltekintve - nincsenek forditások, tehát érdeklődés sincs irántuk. S mivel nincs érdeklődés, nincs is szükségünk forditásra. Ezen a területen teljesen Kelet-Berlintől és Lipcsétől, Londontól és Washingtontól függünk.

A Szövetségi Köztársaságban ugyanis az a helyzet, hogy a Szovjetunió természettudományi és müszaki irodalmát, főképpen a Deutsche Forschungsgemeinschaft (Német Kutatási Munkaközösség) támogatásával, jelentős mennyiségben szerzik be, de hiányzik ennek az irodalomnak a dokumentálása és leforditása.

Pillanatnyilag tehát nem a beszerzés, hanem a feltárás és forditás kérdése a nagyobb és nehezebb probléma. Vannak ugyan említésre méltó kezdeményezések, de ezek a forditások ismeretlenül, kiadatlanul, rejtve maradnak az üzemi és intézeti könyvtárakban.

Három intézmény ilyen irányu munkája aránylag áttekinthető.

Ezek: 1/ Medizinische Abteilung des Osteuropa-Instituts der Freien Universität Berlin (A berlini Szabad-Egyetem Kelet-európai Intézetének Orvosi Osztálya), amely gyüjti a Szovjetunió orvosi irodalmát és forditásokat is készit;

2/ Bundesforschu[illegible]t in Reinbek bei Ham-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

3/ Astronomische Recheninstitut in Heidelberg (Heidelberg-i Asztronomiai Intézet), amely a Szovjetunió asztronómiai irodalmát dolgozza fel.

Hiányzik a szervezettség

De hiába jelölnek ki egyes intézményeket a szovjet természettudományi és müszaki irodalom leforditására, ha azok, nem látva a Szövetségi Köztársaságban a szovjet szakirodalommal kapcsolatos lehetőségeket, szervezetlenül dolgoznak, hibásan és keveset forditanak és még ez is csak egy szük kör számára hozzáférhető. Ezért azután a sokrétü és specializált természettudományos témák zöme és szinte a teljes szovjet müszaki irodalom kiesik a látókörünkből. Meg kell állapitani, hogy az angolok és az amerikaiak által teljes egészében leforditott szovjet folyóiratok sem elegendőek. Hiányoznak a konferenciákról szóló beszámolók és a kutatási jelentések forditásai; pedig az egyes kutatóknak saját szükebb kutatási témájuk szempontjából ezekre is szükségük van.

Nincs meg tehát annak a lehetősége, hogy rendszeresen és átfogóan tanulmányozhassunk valamely szovjet tudományos témát, ujitást, különleges módszert vagy müszaki tökéletesitést, mivel nem ismerjük a vonatkozó irodalmat és hiányoznak a kivánt témához a forditások.

A szervezettségnek ezt a hiányát nemcsak az a meggondolás magyarázza, mely szerint a forditások előállitása nem kifizetődő, vagy hogy nincs elég piacuk. Sajnos, nemcsak egyszerüen technikai hiányosságról van itt szó.

A kutatók igénylik a forditásokat

Igaz, vannak még nehézségek az eredeti irodalom beszerzésében is. De ezeket lényegesen csökkenteni lehet a szovjet könyvtárakkal való jó cserekapcsolatok utján. A nyelvi és irásbeli nehézségeket sem szeretném tulértékelni. Jó szakforditás számára jó szakforditót találni: erre is mindig meg kell hogy legyen a lehetőség a Szövetségi Köztársaságban.

Komolyabban kell venni azt a tényt, hogy a tudósoknak a szovjet szakirodalom iránti igénye az egyes tudományágakon belül voltaképpen nagyon különböző.

Annál nagyobbra kell értékelni viszont azt a tényt, hogy számos professzornak megküldött körkérdés alapján a forditások kérdésében a legnagyobb egyetértést lehetett tapasztalni és olyan nyilatkozatok hangzottak el, miszerint a kutatóknak több forditást kell rendelkezésére bocsátani.

Az iparban müködő tudósok már régóta és könnyebben hozzájuthatnak forditásokhoz. A gyakorlati élet tudósainak egyre inkább arra kell törekedniök, hogy átfogó képet kapjanak valamely szakterületre, tárgyra vagy módszerre vonatkozó nemzetközi eredményekről, már csak a szabadalmazás miatt is. Az elmult évben azonban a főiskolai kutatók is egyre inkább arra a meggyőződésre jutottak, hogy szakterületük szovjet irodalmát le kell forditani. Ez pedig fontos esemény, mégpedig nemcsak a könyvtáros szempontjából, akinek állománygyarapitási munkáját a tényleges igényekhez kell szabnia.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

A rendelkezésre álló fordítások elégtelenek

Ideje felismernünk, hogy az eddig felhasznált angol és amerikai lapok, amelyekre az esetek legnagyobb részében ráhagyatkoztunk, sem elégségesek, mert egyáltalán nem olyan nemzetközlek, mint ahogy maguk állitják, mivel a szovjet irodalomnak csak elenyésző kis részét veszik tekintetbe. A Mezsdunarodnaja Kniga-nak - amelynek fiókjai vannak minden országban - a minden nyelvre leforditott előzetes könyvkiadói jelentései a megjelent szovjet irodalomnak csak 8-10 %-át tartalmazzák, a fizikai és kémiai referálólapok a megjelent szovjet irodalomnak kevesebb mint 25 %-át. Vegyük hozzá, hogy a "Chemisches Zentralblatt" az irodalomról legalább egy, de igen gyakran csak két év mulva ad értesitést. És a Springer Verlag orvosi referálólapjai a kevés szovjet munkát csak üres cimként közlik, referátum nélkül. Ezzel szemben a Biological Abstracts, a szovjet biológiai referálólappal való megbeszélés alapján, 1958-tól kezdve a szovjet referátumokat még a szovjet referálólapban való megjelenésük előtt megkapja és a szovjet biológia, orvostudomány és biokémia területén elért eredményekről kellő terjedelemben és gyorsasággal tud hirt adni.

A szovjet természettudományi és müszaki irodalom
tájékoztatási központjának létrehozása

A fő oka azonban annak, hogy a Szövetségi Köztársaságban hiány van forditásokban, abban keresendő, hogy nincs olyan szervezetünk, amely a szükségletet és az igényeket szabályozná, amely mint minden forditásokkal kapcsolatos tájékoztatás központja, a forditási munkát koordináló intézmény és mint az összes bel- és külföldi forditások gyüjtőhelye racionálisan megoldaná ezt az egész kérdés-komplexumot. A Deutsche Forschungsgemeinschaft ezt a meglehetősen kialakulatlan helyzetet felismerte és ennek ellenére - jobban mondva épp e hiányosságok miatt - a szovjet természettudományi és müszaki irodalom dokumentálásáról és főleg forditásáról több megbeszélést szervezett. A Forschungsgemeinschaft Könyvtári Bizottsága, az Alkalmazott Tudományok Kutatási Bizottsága és a Kelet-kutató Bizottság különféle vizsgálatokat és felméréseket végzett a kérdéssel kapcsolatban; ennek eredményeképpen a Deutsche Forschungsgemeinschaft azt a véleményt szögezte le, hogy létre kell hozni a szovjet természettudományi és müszaki irodalom tájékoztatási központját. A központ feladata volna, hogy különösen a publikált és nem-publikált belföldi és nyugati forditásokról és referátumokról, a forditások folyamatos bejelentésével, felébresszo az igényt a szovjet irodalom iránt és lehetővé tegye felhasználását. További feladata volna, hogy a forditással foglalkozó szétforgácsolódott erőket összefogja és ezzel kiküszöbölje a haszontalan és költséges párhuzamos munkákat, - hogy megteremtse a gyors, nélkülözhetetlen kapcsolatot a tudósok és a fordító, valamint dokumentációs szervek között. A központ hatékonyságát és gazdaságosságát csak fokozná, ha sikerülne a forditásokban való kinálatot a nemzetközi piacon a helyes irányba, az olvasók felé irányitani. A forditás gazdaságilag akkor a leghatékonyabb, ha egyenesen ahhoz a szakemberhez juttatják el, akiről feltehető, hogy érdeklődik iránta. Feltétlenül keresni kell azokat az utakat, módokat, amelyek olyan szervezetet hoznak létre, mely a meglévő nyomtatott, valamint a nem-publi[illegible] felhasználásához vo-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Nélkülözhetetlen az állami támogatás

Könnyebb azonban beszélni és irni a forditás gazdaságosságáról, mint a mértékadó köröket a tennivalók pártfogására és támogatására megnyerni. "Videant consules ne quid respublica detrimenti capiat." (Vigyázzanak a konzulok, nehogy a köztársaságot valami baj érje.) A forditás gazdaságossági problémái megoldódhatnának, vagyis a szükséges forditásokat valamely e célból létrehozott intézmény határidőre készithetné, ha - a megértő és a mértékadó személyek ugyanazok az emberek lennének. A makulatura, az ócskavas és mindenféle hulladékanyag gyüjtésének gazdaságosságát senki sem vonja kétségbe. Miért vonakodnak elismerni a forditás gazdaságosságát és hasznát? Vagy talán kétséges még valaki előtt az iskolaügy, a főiskola és általában az egész oktatásügy jelentősége és gazdaságossága?

A forditói tevékenység teljesen hasonló olyan tudományos módszerhez, amely az ismereteket megtermékenyiti és ezért az oktatás módszereivel rokon. A forditás gazdaságossága nagyon hasonlit a tanitás és oktatás gazdaságosságához.

Kielégitő megoldást csak a tudományos forditói tevékenység állami támogatásával lehet elérni. Mert a tudományos forditásnak is az a feladata, ami a magasabb tudományos munkának: a megismerés és a megtermékenyités! És ezt a feladatot valamely tudományos mü jó leforditása kétségkivül elvégzi. Filológiai szempontból a forditói munka tudományos voltát teljességgel elismerik, mivel egy matematikai, természettudományi vagy müszaki munka leforditása közben a szakmai nyelvet is alaposan kell ismerni - azt a szaknyelvet, melynek szókincse már alig van kapcsolatban a mindennapi nyelvvel és a legtöbb szótárból teljesen hiányzik.

Meg kell tanulni oroszul

Ezért az orosz nyelvet is egyre nagyobb mértékben kell tanitani közép- és főiskolákon. Továbbá természettudósok és mérnökök számára orosz nyelvtanfolyamokat kell rendezni a főiskolákon. Itt arra kell törekedni, hogy a fiatal fizikusokat, kémikusokat vagy gépészmérnököket bevezessük területük szakmai nyelvébe.

Talán egy nem is távoli jövőben a drága forditói gépek beszerzésére is gondolni lehet, ha gazdaságosan és racionálisan, vagyis takarékosan, nagyobb fáradság nélkül igen nagy anyagot akarunk leforditani.

Elsősorban azonban nem pénzösszegek megszavazásáról van itt szó, hanem szervezési és szervezeti problémákról, s mindenekelőtt és végső fokon a szakmunkaerők és az utánpótlás racionális és gazdaságos felhasználásáról. Az anyag, a szovjet folyóiratok és monográfiák ugyanis nagyrészt megvannak a tudományos könyvtárakban és a legtöbb esetben előteremthetők. Hiányzik azonban az a szellemi munka, amivel ezt az anyagot és a bennük közölt eredményeket saját kutató terveinkbe be lehetne illeszteni. Hiányzik a forditói tevékenység, amely az idegen nyelvü irodalom gazdaságos felhasználását lehetővé tenné. Hiányzik a szervezet, amely a forditásoknak nagyobb hatósugarat biztositana.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

"Jó fordítással általában igen messzire juthatunk"

Ezért csak abban lehet reménykedni, hogy az állami szervek, társadalmi, tudományos és oktatási intézmények meg fogják érteni a fordítások gazdaságosságának kérdését és megszervezik a hazai és külföldi fordítások nyilvántartását. Mert csak a fordítás ügyének megszervezése biztositja a fordítások leggazdaságosabb felhasználását és csak igy nyerhetünk áttekintést mindazokról a szakterületekről, amelyek hijjával vannak fordításoknak. A felelős intézményeknek szivükön kell viselniök, hogy minden egyes kutató hozzájusson szaktudománya világirodalmához, - hogy leküzdve a nyelvi akadályokat, könnyebben és gyorsabban, tehát gazdaságosabban elérhesse célját. Miért ne emlékeztethetnénk a legfőbb állami szerveket a fordítói munkának azokra a hatalmas teljesitményeire, amelyek révén HOMEROS és SHAKESPEARE, Lev TOLSZTOJ vagy a kinai lira hozzáférhetővé vált számunkra? Miért ne emlékeznénk azokra az egyszerü szavakra, amelyeket GOETHE 1825. ján. 10-én ECKERMANN-hoz intézett: "nem lehet tagadni, hogy jó fordítással általában igen messzire juthatunk."[3]

Mindezeknek azonban csak akkor van értelme, ha a fordításokat fel is használjuk. Nem a költségeket és a felhasználást tekintetbe nem vevő, öncélu termelés érdekében emelek szót. A munkának, a szellemi munkának, tehát a fordítói munkának sem lehet természetesen az összegyüjtés és megőrzés a célja és értelme. Kérdés azonban, hogy a különböző irányból tulterhelt és a szakirodalom özönében fuldokló tudósok és kutatók egyáltalában képesek-e azt a többletet befogadni, amit az irodalomnak ez az ujabb rétege, a szovjet szakirodalom fordítása jelent. A kérdésre megnyugtató feleletet adnak azok a mainzi, dortmundi, stuttgarti, freiburgi, münchen-i, braunschweigi tudósok, akik a szovjet szakirodalom lefordítását nemcsak szükségesnek, hanem sürgősnek is tartják.

Eredeti cim: Die Ökonomie der Übersetzung.

Megjelent: Nachrichten für Dokumentation. 10.Jg. 1959. 1.no. 14-20.p.

OSzK.ford.sz.: 2053.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Chi Cheng

MAI KINAI KÖNYVTÁRAK

A könyvtári szakmának Kinában hosszu a története és jó hagyományai vannak. Mivel azonban a Kuomintang-klikk reakciós uralma alatt nem élvezett elegendő támogatást, a felszabadulást közvetlenül megelőző évek folyamán hanyatlásnak indult s elszomorító helyzetbe került. A statisztikai adatok szerint 1936-ban, amikor a reakciós uralom alatt a könyvtárügy csupán eredményeket ért el, az egész országban mindössze 5196 könyvtár működött; ezek közül 1502 önálló, 2542 iskolai könyvtár volt, 990 a népmüvelési központokhoz tartozott, 162 pedig különféle hivatali szervek kebelén belül működött. A japán imperialista megszállók és a Kuomintang-klikk pusztitása következtében - az 1943-ban összeállitott statisztikai adatok szerint - mindebből mindössze 940 könyvtár maradt meg. A felszabaditás első, korai szakaszában ez a szám még tovább csökkent. E könyvtárak tulnyomó többsége - sőt szinte valamennyi - az uralkodó osztályok használatára szolgált; a dolgozók nagy tömege ki volt rekesztve belőlük.

A Kinai Népköztársaság megalakulása óta a könyvtárügy óriási léptekben fejlődött. 1958. junius végére 490 közmüvelődési könyvtár tartozott a müvelődésügyi minisztérium alá, 2657 kulturotthonok, 25 419 a szakszervezetek kezelésében, 288 326 falun, 3847 pedig népi kommünában működött; ezenfelül 235 főiskolai könyvtár tartozott a nevelésügyi minisztérium, 101 a Kinai Tudományos Akadémia főhatósága alá, végül minden általános- és középiskola, hivatali hatóság, köztestület, s a katonai egység is rendelkezett könyvtárral.

Az elmult néhány év folyamán a könyvtárak állománya nagymértékben megnövekedett. A különböző jellegü könyvtárakban - nem számitva az általános- és középiskolák, a hivatali szervek, a köztestületek és a katonai egységek keretében működő könyvtárak állományát - több mint 267 millió kötet könyv található.

A nagyobb könyvtárak - a nemzetközi kulturális kapcsolatok fejlesztésének egyik eszközeként s a különböző népek kölcsönös megértésének és barátságának elősegitése érdekében - könyveket és folyóiratokat cserélnek a megfelelő külföldi intézményekkel. A Pekingi Nemzeti Könyvtár egymagában 72 ország 749 könyvtárával s kulturális és nevelésügyi intézményével áll csereviszonyban.

A 490 közmüvelődési könyvtár közül: a Pekingi Könyvtár, amely Nemzeti Könyvtár szerepét tölti be, 5 660 000 kötettel

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

rendelkezik; a 31 könyvtár tartományi könyvtárként működik; ezek az egyes tartományok fővárosaiban, valamint a három autonom terület - Belső-Mongólia, Uighur /Szinkiang/ és Chuang /Kwangszi/ nemzeti kisebbségi terület fővárosaiban - továbbá Sanghajban és Pekingben működnek;/utóbbi két város ui. közvetlenül a Központi Kormány joghatósága alá tartozik/; - 424 megyei és városi könyvtár - a tartományok és autonóm területek különböző vidékein tartományi igazgatás alatt működik; - a nagyobb városokban összesen 32 kölcsönkönyvtárt létesitettek. Ezenfelül a sanghaji Városi Könyvtár még három szakkönyvtárat is, mégpedig egy történettudományi, egy természettudományi és egy müszaki könyvtárat irányit. Pekingben és Sanghajban gyermekkönyvtárak is létesültek.

A közmüvelődési könyvtárak állománya - ez idő szerint - 42 7oo ooo kötetet tesz ki. A könyvtár - a szokásos olvasótermi és kölcsönző szolgáltatások mellett - egész sor egyéb uton, mint pl. állomások és kollektiv kölcsönzőhelyek létesitésével juttatja el gyorsan és széles körben a könyveket a dolgozók körébe, s ilymódon látják el a parasztok, a katonák és az értelmiségiek szolgálatának feladatát. A legváltozatosabb eszközökkel s nagy mértékben sikerült ilymódon megvalósitani a nép olvasnivalóval való ellátását.

A felsőoktatási intézetek könyvtárainak állománya, amelyeknek elsődleges feladata az intézetek oktató munkásságához és az intézet tudományos kutatásaihoz szükséges irodalom szolgáltatása, összesen 44 millió kötetet tesz ki. A kinai könyvtárak között jelentős helyet foglalnak el a következő egyetemi könyvtárak: a Peking Egyetem, a Csinghua Egyetem, a Szabad Egyetem, a Peking Pedagógusképző Főiskola, az Egyesült Kinai Orvostudományi Kollégium - /ezek valamennyien Pekingben működnek/; továbbá a Futan- és a Hiao Tung Egyetemek Sanghajban, a Nankai Egyetem Tiencsinben és a Hungszan Egyetem Kantonban.

A Kinai Tudományos Akadémia főhatósága alá tartozó könyvtárak feladata a tudományos kutatások, különösen pedig az akadémiai kutatóintézetek és a másutt dolgozó szakemberek szolgálata. Állományuk összesen 5 5oo ooo kötet könyv és folyóirat; gyüjteményeikben igen jelentős tudományos anyag található. A pekingi főkönyvtár 2832 külföldi folyóiratot jár, s könyv- és folyóiratcserék lebonyolitása céljából 51 ország 617 szervezetével áll összeköttetésben.

Az olvasók könyv-kiválasztásának megkönnyitése és irányitása céljából igen sok nyilvános könyvtár rendez kiállitásokat, fejt ki propagandát, tart felolvasásokat, előadóesteket és beszámolókat, rendez vitaesteket, ad ki könyvszemléket, tesz közzé tanulmányi terveket, ajánl klasszikus és modern külföldi irodalmat, ismeretterjesztő müveket, valamint az élenjáró dolgozók munkamódszereit népszerüsitő könyveket. A Pekingi Nemzeti Könyvtárban, valamint a nagyobb tartományi és városi könyvtárakban, továbbá szakkönyvtárakban és a Tudományos Akadémia alá tartozó könyvtárakban éppugy, mint a felsőoktatási intézmények könyvtáraiban szakkatalógusok, uj szerzemények jegyzéke, folyóiratoikk-katalógusok, bibliográfiák és egyéb tájékoztatási segédletek készülnek. Mindez - az olvasóközönség széles rétegeinek irányitásán és a hasznos könyvek propagálásán felül - nem csekély mértékben járult hozzá a tudományos kutatás és a nemzeti ujjáépités sikereihez.

1956 óta különféle helyi könyvtárak is nagy figyelmet forditanak a tudományos kutatási igények szolgálatára olymódon, hogy kiegészitik és katalogizálják, tudományos és müszaki könyvekből, valamint folyóiratokból való állományukat, tudományos olvasótermeket nyitnak, megszervezik a könyvtárközi kölcsönzést és különböző szakkatalógusokat állitanak

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

össze. A kutatási igények jobb kiszolgálása céljából az ország legtöbb vidékén megkezdték már a könyvtárak a regionális központi katalógusok készitését, valamint másodpéldányok beszerzését. A könyvtári szolgáltatásoknak a tudományos kutatások területén való további megszilárditása és megjavitása érdekében és perspektivikus tervek kidolgozása céljából két nemzeti jellegü központi könyvtárat, kilenc regionális könyvtárat jelöltek ki. A Pekingi Nemzeti Könyvtárban külön osztályt biztak meg nemzeti központi katalógusok szerkesztésével. Ez már meg is kezdte müködését. A könyvtári katalogizálás megjavitásának és a munka hatékonyságának növelése céljából a Pekingi Nemzeti Könyvtár és a Pekingi Szabad Egyetem könyvtára közösen végzi az uj könyvek központi katalogizálását.

1958-ban, az ugrásszerü fejlődésért inditott országos mozgalom nyomán, a különböző tartományok, városok és autonóm területek könyvtáraiban sorra felülvizsgálták a célkitüzéseket, s uj konkrét évi terveket készitettek. Igy például egyes könyvtárakban az uj könyvek feldolgozásának 15-3o napi időtartamát átlagosan másfél napra csökkentették, sőt olyan könyvekét, amelyek bizonyos politikai mozgalmakkal kapcsolatos irodalmat nyujtanak, mindössze néhány órára. A könyvtárak nyitvatartási idejét a korábbi 8-9 óráról napi 14 órára növelték. Az olvasószolgálat területén néhány könyvtár 1957-hez viszonyitva 7o4 %-kal növelte olvasói számát, és 852 %-kal a kikölcsönzött könyvek kötetszámát. Az év folyamán az olvasók száma 87o %-kal, a kikölcsönzött kötetek száma 11oo %-kal emelkedett. A könyvkölcsönző helyek számát 1957-hez viszonyitva 2o74 %-kal növelték. Az olvasók jobb kiszolgálása érdekében felülvizsgálták és módositották a régi módszereket és szabályzatokat, s munkamódszereiket korszerüsitették. Igen sok tartományban és városban az ország népe - hogy lépést tudjon tartani a kultura gyors fejlődési ütemével - maga létesitett könyvtárakat. Következésképpen szerte az országban uj szempontok diadalmaskodnak a könyvtárügy egész területén.

A tudományos kutatásokat elősegitő szolgáltatások fejlesztésével egyidejüleg a könyvtárak a dolgozók széles tömegeinek általános müveltségét s tudományos ismereteinek bővitését szolgáló munkából is kiveszik részüket. A müködő 49o közmüvelődési könyvtárból 446 könyvtárt létesitettek 1956-ban a megyék, kisebb városok, illetve a nagyobb városok kerületei ; ezek mindegyike 5oo- 1o ooo kötetes állománnyal rendelkezik. A legtöbb közmüvelődési könyvtárnak külön-külön olvasóterme és kölcsönzőasztala van a felnőttek és a gyermekek számára; ezen felül mozgó kölcsönkönyvtárakat inditottak utjukra, megszervezték a kollektiv kölcsönzés intézményét, s megkezdték a könyvek propagálását. Ezen községi, városi és nagyvárosi kerületi könyvtáraknak igen jelentős szerepe volt a széles néptömegek megnövekedett kulturális igényinek kielégitésében. Emellett segitették a vidéki s a szakszervezeti könyvtárak, valamint a nagyvárosok egyes kerületeiben lévő iskolai könyvtárak munkáját is. Mindez a könyvtárügy fejlődésének meggyorsitását eredményezi.

Fokozatos fejlődés tapasztalható a könyvtárakban a gyermek-olvasók kiszolgálása terén is. A kizárólag gyermekek számára létesült intézmények mellett a legtöbb tartományi, községi, megyei és városi kerületi könyvtár, sőt, néhány kulturális intézmény könyvtára is, külön olvasótermet rendezett be gyermekolvasói részére. Mult év juliusában - a gyermekkönyvtárak terén szerzett tapasztalatok kicserélése végett - kongresszus ült össze Sanghajban; ezen megállapitották a gyermekkönyvtárak feladatait, megvitatták a könyvpropaganda, az olvasók könyvtári munkába való bekapcso-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

lódásának megszervezését és előmozditását, s kicserélték mindezekre vonatkozó tapasztalataikat. Szerte az országban könyvtárakat létesitettek a kulturotthonokban, s könyvtárak müködnek minden községben, megyeszékhelyen és nagyobb városok kerületeiben. Számuk jelenleg 2657, összesen 18 12o ooo kötet könyvvel. Sokat tettek ezek a könyvtárak a tömegekért s ma az egész ország könyvtárügyének alapegységei. Amellett ui., hogy olvasó-, kölcsönző szolgálatuk és letéti helyeik utján kiszolgálják a városi és vidéki tömegeket, a kulturális intézmények könyvtárainak hatáskörébe tartozik egyuttal a vidéki és szakszervezeti könyvtárak szakmai irányitása is az olyan területeken, ahol nincsenek megyei vagy községi könyvtárak.

A szakszervezeti könyvtárak állománya - a nem egészen teljes statisztika tanusága szerint - 22 91o ooo kötetre rug. Fontos feladata ezeknek a könyvtáraknak az általános kulturális szinvonal emelése mellett a dolgozók szakmai tudásának növelése és az élenjáró dolgozók haladó munkamódszereinek népszerüsitése. Az Össz-Kinai Szakszervezeti Szövetség propaganda osztálya tanfolyamot szándékozik inditani a szakszervezeti alapkönyvtárak dolgozóinak szakmai továbbképzése céljából.

A mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom fellendülése nyomán gyors léptekben haladt előre az irástudatlanság felszámolásáért inditott küzdelem, - nagy számu középiskola, kollégium és tudományos kutató intézet létesült a mezőgazdasági vidékeken, - gomba módra szeporodtak a népés a vidéki könyvtárak, különösen azóta, hogy megalakultak a népi tanácsok. 1958 junius végéig 3847 népi kezelésben lévő könyvtár létesült, 288 326-ot pedig a tanácsok létesitettek. A kisebb könyvtáraknak 3-4oo kötet, a nagyobbaknak 5-6ooo kötetnyi az állománya; az ilyen jellegü könyvtárak állománya országosan összesitve mintegy 128 71o ooo kötet; ezek nagy része időszerü események népszerü ismertetése, továbbá mezőgazdasági ismereteket és általános müveltség- nyos jellegü és képes elbeszélő mü. A falusi könyvtárakat a szövetkezetek ifju aktivistái vezetik. Ezeknek a könyvtáraknak jelentős érdemei vannak a szövetkezeti mozgalom megszilárditásában, az irástudatlanság felszámolásában és a parasztok kulturális szinvonalának emelésében, valamint a mezőgazdasággal összefüggő tudományos és müszaki ismeretek népszerüsitésében.

Hivatásos könyvtárosok nevelése céljából mind a Pekingi Egyetemen, mind pedig a Wuhan Egyetemen könyvtártudományi szakot létesitettek; a kinai könyvtárak gyors fejlődéséből eredő követelmények kielégitése céljából a Pekingi Egyetem - a dolgozó könyvtárosok szakmai szinvonalának fejlesztése érdekében - ezenfelül még levelező tanfolyamokat is inditott. 1957-ben a müvelődésügyi minisztérium rövid időtartamu, külön tanfolyamokat szervezett a közmüvelődési könyvtárak dolgozói részére; ezeken az általános könyvtári munka, a szakozás, a katalogizálás és a könyvtári módszertan terén folyó kiképzés folyik; ugyanakkor a nevelésügyi minisztérium is felállitott egy gyakorló tanfolyamot. Egyidejüleg a tartományokban és a községekben is rendszeresitettek szakmai konzultációkat és gyakorló tanfolyamokat. Mindezek a rövid időtartamu tanfolyamok a könyvtári dolgozók szakmai szinvonalának emelését, a könyvtári munka megjavitását és az egész könyvtárügy további fejlődését vannak hivatva előmozditani.

Az ország valamennyi könyvtári dolgozója szakmai igényeinek jobb kielégitése céljából a "Tushuguan Gongzuo"/A könyvtári munka/ c. eddig kéthavonta megjelenő folyóirat havi folyóiratté változott. Két uj folyóiratot is inditottak 1957-ben: az egyik a "Könyvtártudományi Levelezés" havonta, - a másik, a "Könyvtártudományi forditások gyüjteménye"; /az utóbbi nem jelenik meg rendszeresen./

Eredeti cim: Libraries in China

Megjelent: Libri 1959. 2.no. l

2234.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban.

Straka, J.:

A KÖZPONTI KATALOGIZÁLÁS MAI PROBLÉMÁI CSEHSZLOVÁKIÁBAN

A szerző bevezetőben hangsulyozza a könyvtári katalógusok müvelő,nevelő, tájékoztató feladatát és rámutat arra,hogy a katalógusok kérdése a könyvtári munka egészének egyik fő láncszeme volt eddig is,és méginkább az lesz a jövőben; a kérdés megnyugtató megoldása nélkül a könyvtárak nem tudnának tovább haladni müvelő és nevelő munkájuk kiszélesitésének és főleg elmélyitésének utján.

A katalógusok jelentőségét ismételten kidomboritották a könyvtári technika minimumáról szóló munkában is,amelyet az oktatásügyi minisztérium rendelete kötelező irányelvnek nyilvánitott. "Základy knihovnické techniky pro okresní a místní lidové knihovny s profesionálními pracovníky". /"A könyvtári technika alapjai a főhivatásu könyvtárossal müködő járási és községi közmüvelődési könyvtárak számára". Praha, 1958./

Egyelőre azonban az a helyzet, hogy közmüvelődési könyvtáraink katalógusainak helyzete egyáltalán nem kielégitő.Az egyes kerületekben /magyar vonatkozásban megyének felel meg. Ford./ végzett felmérés azt mutatja, hogy közmüvelődési könyvtáraink legnagyobb részében katalógus-hálózatról egyáltalán nem beszélhetünk. /A közmüvelődési könyvtárak katalógusainak helyzetéről lásd D.VANČURA a Knihovník. 4.roč. 1959.5.számának 136-139. lapján./

Éppen ezért jogos az a törekvés, hogy a katalógusok hiányosságait kiküszöböljük. Nem lenne azonban helyes, ha azt követelnénk, hogy a könyvtárak mindjárt az egész állományt felölelő katalógusokat épitsenek ki; a munkát a kurrens irodalom feldolgozásával kell kezdeni és csak ennek az alapvető feladatnak a biztositása után foghatunk hozzá a régebbi állomány retrospektiv feldolgozásához.

A jelenleg eléggé komplikált katalógus-kérdésnek lényegében két,egymással kölcsönösen összefüggő része,nevezetesen módszertani, illetve szervezési és technikai része van. A kérdés első része a katalógusok építése szempontjából fontos módszertani előfeltételek megoldásával kapcsolatos, s mindenekelőtt a leiró katalógus készitésének végleges szabályai kiadásával függ össze; a második feladat a tizedes osztályozás TROPOVSZKIJ által módositott végleges táblázatainak kiadása, mégpedig a járási könyvtárak állományának megfelelő bontásban, figyelembe véve a szóbanforgó könyvtárak állományának várható növekedését, s a tipuskatalógussal való összehangolását.A Módszertani Kabinet által közreadott táblázatokat át kell dolgozni. Emellett számolnunk kell teljesebb táblázatok kiadásá-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

val is, figyelembevéve azokat a könyvtárakat, amelyek részletesebben bontják az egyes osztályokat. A módszertani intézkedések körébe tartozik továbbá a katalógusok szélesebbkörü propagandája, módszertani utmutatók kiadása és a könyvtárosok segitése az egyes eljárások bevezetésénél.

A cél ugyanis nemcsak az, hogy a közmüvelődési könyvtárakban valamiféle katalógus-rendszert épitsünk ki, hanem az, hogy olyan katalógushálózat alapjait rakjuk le, mely kvalitásainál fogva választ tud adni az irodalommal kapcsolatos valamennyi kérdésre, akár a könyvtáros, akár az olvasó részéről merülnek fel. Világosan látható, hogy csak azok a katalógusok nyujthatnak hatásos segitséget, amelyek a modern módszertani és katalogizáló munka technikájának kellő szinvonalán állnak.

Ilyen katalógusok felépitésére azonban a közmüvelődési könyvtárak a mai személyzeti viszonyok és a dolgozók jelenlegi szakképzettsége alapján saját erejükből nem képesek.

Ma már nem kell részletesen alátámasztani azt a megállapitást, hogy a katalóguséptés megkezdésének egyetlen utja a központi katalogizálás szolgálatainak felhasználása. Ez a módszer nemcsak azt teszi lehetővé, hogy a katalógusok magas szinvonaluak legyenek, hanem módot ad egyuttal arra is, hogy a katalógusokat lényegesen kevesebb munkaidő igénybevételével folyamatosan kiegészitsük, annál is inkább, mert a közmüvelődési könyvtárakban kevés a szakképzett dolgozó; a munka legnagyobb része egyébként is manuális jellegü, ugy hogy ezt a feladatot kevésbé képzett dolgozók is elláthatják./Az előforduló munkák: cédulabeosztás, esetleges cédula rendelések, jelzetirás, leltári számok rávezetése a cédulákra stb./

Hogy a katalógusoknak a központi katalogizálás segitségével történő épitése milyen eredményes, arról könnyen meggyőz bennünket néhány számadat. A csehországrészekben tizennégy kerületi /megyei/ és 162 járási közmüvelődési könyvtár 1957-ben összesen 468 875 kötetet szerzett be. Ha figyelembe vesszük, hogy ennek az irodalomnak egy része a duplumpéldányokra esik, egy része pedig idegen nyelvü irodalom, körülbelül 300 000 kötet csehnyelvü könyvet kell katalogizálnunk. Ha ezt az irodalmat a betürendes, ill. a szakkatalógus részére egyaránt fel kivánnánk dolgozni és egy könyv feldolgozása 20 percet venne igénybe, 100 000 órára lenne szükségünk. Ez annyit jelent, hogy ha egy dolgozóra évente 2000 munkaórát veszünk, összesen 50 szakképzett /a 6., illetve 7. fizetési osztályba sorolt/ katalogizálóra lenne szükségünk. Ha most ezeket a számokat az egész hálózatra vonatkoztatnánk, kiderülne, hogy milyen óriási anyagi befektetésre és milyen jelentős munkaerő-ráforditásra lenne szükség ahhoz, hogy a könyvtárak saját erejükből kiépitsék a katalógusok megfelelő hálózatát. Számitásainknál nem vettük tekintetbe az olvasói katalógusok számára szükséges annotációk készitését, amit egyes könyvtárak egyáltalán nem is tudnak elvégezni; ezt viszont a központi katalogizálás rendszere eleve nyujtja a könyvtáraknak. Ezekre az okokra vezethető tehát vissza, hogy miért nincsenek eddig a könyvtárakban megfelelő katalógusok.

A központi katalogizálás intézménye - eddigi fennállása alatt - jó hirnevet szerzett. Sokkal rosszabb azonban a helyzet a katalóguscédulák felhasználásával. Felmerül a kérdés, hogy a központi katalogizálás miért nem vált eddig a katalógusok épitésének alapjává, holott minőségileg igen jó /módszertani és technikai szempontból a világ legjobbjai közé tartozik/.

Központi katalogizálásunk specifikus sajátsága az, hogy össze van kapcsolva a nemzeti bibliográfia feladataival, s a cédulák nyomása a regisztráló biblio-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

gráfia készitésének melléktermeke.

Ez a tény viszont arra vezet, hogy a nyomtatott katalóguscédulák olyan késedelemmel érkeznek a könyvtárakba, hogy csak kisegitő eszköz /ideiglenes cédulák/ segitségével használhatók. Az a módszer, amelyet azok a nagykönyvtárak alkalmaznak, ahol a cédulákat a helyi katalógusok stb. számára sokszorositják, a kiskönyvtárakban nem használható. Ezért a prágai Nemzeti Könyvtár 1957 augusztusától kezdve a sokszorositott katalóguscédulák válogatott sorozatainak központi kiadását kezdte meg; ezek a cédulák részben szintén később érkeznek be a könyvtárba, mint a könyvek, de kevesebbet késnek, mint a nyomtatott cédulák.

A nyomtatott katalóguscédulákat sorozatokban kell megrendelni. /A központilag katalogizált anyag a teljes nyomdatermésnek kb. 5o %-a./ A központi katalogizálás nem specializálja magát az egyes könyvtár-tipusokra. Ez egyrészt jelentős cédula-, illetőleg papirpocsékolást von maga után, főleg a kisebb könyvtárakban /a jelenlegi helyzetről nem is beszélünk, amikoris a központi katalogizálást csak minimális mértékben veszik igénybe és a cédulák makulaturaként hevernek a könyvtárakban/, másrészt a központi katalogizálás drága, ugy hogy a könyvtárak nem is rendelik meg azokat a további sorozatokat, amelyekre szükségük lenne a katalógushálózat teljes kiépitéséhez és jórészt csak betürendes katalógust szerkesztenek. Ha feltételeznénk, hogy a könyvtárak hozzálátnak a könyvtári technika minimumáról szóló utasitásban előirt katalógusok felfektetéséhez s ezt a katalógusrendszert a nyomtatott katalóguscédulákra épitenék fel, a központi katalogizálás jelenlegi szervezete mellett a kárbavesző cédulák száma minimálisan megkétszereződnék, /figyelmen kivül hagyva, hogy ez a rendszer nagyobb mennyiségü nyomtatott katalóguscédula előállitását tenné szükségessé/. A könyvtárakban azonban az is előfordulna, hogy a rendes sorozatok /a járási könyvtárak esetében minimálisan öt sorozat/nem lennének elegendőek az irodalom azon részének feldolgozásához, amelynél összetettebb a katalogizálás, - főleg a tárgyi rendszó alapján való katalogizálás - miáltal jelentős nehézségek támadnának a katalógusok épitésénél; ugyanakkor a cédulák minősége is csökkenne.

Ahhoz, hogy a könyvtári katalógusok kiépitése elfogadható szervezési feltételek /a késedelem kiküszöbölése, vagy legalábbis áthidalása/, és a módszertani illetve gazdasági szempontok figyelembevétele /a papirpazarlás megszüntetése / mellett történjék, szervezési szempontból is hozzá kell látni a központi katalogizálás rendszerének átszervezéséhez.

Ugy vélem, kezdettől fogva világos, hogy központi katalogizálás csak valamely bibliográfiai intézmény keretében lehetséges. Azok a javaslatok, amelyek más módon kivánják biztositani a nyomtatott katalóguscédulák kiadását /pl. a könyvekben lévő ellenőrző kuponok segitségével, melyek egységes formában készülnének és az eddigi üres hátoldalukra nyomnák a cimleirást/, megvalósithatók lennének, de olyan feltételek mellett, hogy a cédulákat más intézmények/kiadók, nyomdák/ dolgoznák fel; igy a cédulák nem készülhetnének a megkivánt minőségben, nem lennének egyöntetüek és nem volna meg a szükséges kapcsolatuk a Nemzeti Könyvtár által kiadott nyomtatott katalóguscédulák többi példányaival.[1/]

1/ Az egyik olyan megoldás, amely részben megkönnyitené az anyag katalogizálását, /különösen a kiskönyvtárakban, amelyek minimális évi gyarapodásuk miatt nem kapnak nyomtatott katalóguscédulát/, az lenne, hogy a könyv cimleirását közvetlenül a könyvbe nyomnák módositott kolofon formájában, a cimleirás adatainak sorrendjében, tizedes jelzettel, illetve annotációval kiegészitve. Ezek a kiskönyvtárak az igy kapott cimleirást csupán lemásolnák. A központi katalogizálás ilyen részbeni megoldásához egységes cimleirási módszereket kellene biztositani, s ugyanakkor megoldani az ezzel kapcsolatos müszaki és szervezési nehézségeket. Ilyen értelemben meg kellene változtatni a könyvek kolofonjának kérdését szabályozó országos szabványt is.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Az eddigi két legfőbb hiányosság /a késedelem, és az, hogy egész sorozatokat kell megrendelni, ami jelentős papirpazarlást von maga után és a sorozat sokba kerül/, kiküszöbölésére az lenne az elfogadható megoldás, ha a központi katalogizálás eddigi rendszerét megjavitanák.

Minden olyan könyvtárnak, amely a nyomtatott katalóguscédulákkal ellátandó intézmények listáján szerepelne, a Nemzeti Könyvtár egy-egy ideiglenes cédulát küldene, melyet a beérkezett támpéldány alapján készitene és olyan határidő alatt juttatna el a könyvtárba, amely biztositaná, hogy a cédula előbb érkezik meg mint a könyv, vagy legrosszabb esetben azzal egyidőben. /Legjobb lenne, ha a könyvtárak a cédulák alapján közvetlenül a könyvpiacon rendelhetnék meg a könyvet./ A cédulákat a következő jelekkel lehetne ellátni: I. - a községi közművelődési könyvtárak számára ajánlott mü; II. - a járási, III. - a megyei könyvtárak számára ajánlott könyv; emellett a magasabb tipusu közművelődési könyvtárnak volna a feladata, hogy az ajánlott irodalmat az alacsonyabb tipusu könyvtár részére beszerezze. Ez a módszer mintegy folytatása lenne a mintakatalógusnak és helyettesitené a különböző tipusu könyvtárak részére készülő speciális nyomtatott cédulasorozatokat. A cédulákon röviditett cimleirás, tizedes osztályozási jel, tárgyszó és esetleg / - ha ez nem lassitaná meg a cédulák közreadását - / rövid annotáció szerepelne. A cédulákat számmal látnák el, amely megegyezne azzal a folyószámmal, amely a végleges /rotaprinten készült/ vagy nyomtatott cédulákon szerepelne.

A könyvtár a beérkezett cédulákat betürendbe sorolná. A könyvnek a könyvkereskedésből való beérkezése után kikeresnék az ideiglenes cédulát, a könyvet feldolgoznák, a cédulára rávezetnék a leltári számot, továbbá a jelzetet, ugyanakkor kijavitanák az esetleg téves decimális jelzetet és a könyvet a polcra helyeznék. Azt a cédulát, amelyre fel lenne irva, hogy hány katalóguscédulát kell készitenі a könyvtár egyes katalógusai részére, besorolnák az un. nyilvántartási kartotékba, amelybe a cédulákat a számok sorrendjében osztanák be. A könyvtár hetente /egy évben tehát összesen 52-szer/ egységes ürlapon megrendelést küldene a Nemzeti Könyvtárnak, amelyben meghatározott számu nyomtatott katalóguscédulát kérne a Nemzeti Könyvtártól. Ez utóbbi a végleges katalóguscédulák kinyomtatása után megküldené a megrendelt mennyiségü cédulát.

A Nemzeti Könyvtár a kinyomtatásra kerülő cédulák számát a könyvtárakból beérkezett megrendelésekből állapitaná meg, méghozzá abban az időpontban, amikor a Bibliografický Katalog-ot nyomják, s kinyomtatná a szükséges számu cédulát is.[2/]

Az ideiglenes cédulákat a Nemzeti Könyvtárnak kellene készitenі sokszorositva, végső esetben ormiggal.

Figyelembevéve azt a tényt, hogy a nyomtatott katalóguscéduláknak nyomdában való előállitása nehézségekkel jár, elég lenne, ha mind az ideiglenes, mind a végleges lapokat rotaprinten sokszorositva állitanánk elő, ugy ahogy ezt a Matica slovenská teszi. Ezáltal némileg csökkenne ugyan a cédulák minősége, de a cédulákat csak kis százalékban használják.

A cédulák nyomásának technikai része megoldható lenne egyetlen rotaprinttel, mely emellett jól szolgálná azoknak a könyvtáraknak a szükségleteit, amelyek kis offset eljárással készitik kiadványaikat; ezáltal a publikációk minősége nagymértékben megjavulna. /Elegendő itt rámutatni például a német

2/ Ezeknek a megrendeléseknek a lebonyolitását meg lehetne könnyiteni azáltal, hogy a járás könyvtárai számára maga a járási közművelődési könyvtár rendelné a cédulákat központilag; ezek a könyvtárak egyuttal a kis községi könyvtárak gyarapitásának központjává válhatnának.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

könyvtárak sokszorositott kiadványaira./

Az ismertetett szervezési forma, mely - mint láttuk - módot ad a technikai megoldások többféle változatára, kiküszöbölné a központi katalógus felhasználásának eddigi akadályait. A követelmény csupán az, hogy a munkát jól szervezzék meg és időbelileg jól osszák be /főleg akkor, ha a cédulákat továbbra is nyomdában készittetnék/.

A javasolt szervezési forma a könyvtárakban sem ütközne komolyabb nehézségekbe. A lényeg az, hogy a rendszert a könyvtárakban szigoruan meghonositsuk.

A végleges cédulának a katalógusokba való beosztására akkor kerülne sor, amikor a cédulák beérkeznek és az adatokat az ideiglenes cédulákról átvezetnék a végleges cédulákra. /Az ideiglenes cédulákat fel lehetne használni helyrajzi, topográfiai katalógusok, központi katalógusok készitésére./ A cédulák beosztása nagyon egyszerü lenne, mert csupán a megfelelő számokat kellene kikeresni. Az ujonnan megjelent, friss könyvek cimleirásainak a katalógusokba való besorolása nem olyan sürgős /a könyvtáros a legfrissebb irodalmat fejben tartja/, és pótolható is az uj irodalomból készült kiállitásokkal, a Könyvujdonságok cimü kiadvány kifüggesztésével stb.; a jelzet a nyilvántartási kartoték segitségével könnyen kikeresheto. Minden munka, a tizedes osztályozási jel és a tárgyszó meghatározásának kivételével, manipulációs jellegü.

Volna még néhány másféle megoldási változat is, melyek ilyen vagy olyan jellegü előnnyel járnak. Jelen javaslatunk azonban a mostani helyzetből indul ki, megvalósitása kiküszöbölné az eddigi legsulyosabb hiányosságokat, a késedelmet, egész sorozatok megrendelésének szükségességét, az ebből folyó tekintélyes költségeket, a központi katalogizálás gyér felhasználását, a jelenlegi körülmények között meg nem engedhető papirpazarlást. /Nincs, legalábbis belátható időn belül nincs ugyanis remény arra, hogy a könyvtárak saját nyomdával rendelkezzenek, ami a problémát egy csapásra megoldaná; arra sincs remény, hogy a nyomdaipar kézbe tudná venni a kérdést s a feladatot nem a könyvtáraknak kellene megoldaniok, saját eszközeikkel, kevésbé tökéletesen./

Az uj dolgokat gyakran nehéz körülmények között lehet csak megvalósitani. A központi katalogizálást, ha nem is uj dolog, a könyvtárak legnagyobb része eddig nem vette igénybe. E tekintetben nem maradhatunk közömbösek.

Eredeti cim: Ústřední katalogizace a její současné problémy.
Megjelent: Knihovnik. 4.roč. 1959. 6.no. 181-184.p.
OSzK.ford.sz.: 2244.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbizásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

A KMK raktárában az elmult években megjelent alábbi kiadványokból vannak még példányok, melyeket az érdeklődőknek dijmentesen megküldünk. Kérjük,hogy igényeiket 1960 március 31-ig a KMK Könyvtártudományi Osztályára (Bp. VIII. Muzeum u.3.) jelentsék be.

Önálló müvek:

1. Egyetemes Tizedes Osztályozás 2.köt. Főtáblázatok
   3.köt. Betürendes mutató
2. Külföldi folyóiratok központi cimjegyzéke. Bp. 1950-1951. 128,76 p.
3. Orosz-magyar könyvészeti szakszótár. Bp. 1951. 195
4. Tropovszkij: Tizedes osztályozás. Bp. 1950. 177 p.

Periodikák

5. A Szovjetunió és a népi demokráciák könyvtárügye. 1-11.sz.
6. Uj szovjet könyvek könyvtárainkban 1-14.sz.
7. Uj külföldi kiadványok jegyzéke A sorozat 1-22.sz.
   B sorozat 1-9.sz.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

KÖNYVTÁRI ÉS DOKUMENTÁCIÓS SZAKIRODALOM

A könyvtárügyi folyóiratok repertóriumát a Könyvtári Figyelő 1959. 2. számában (43-83. p.; 1-324. tétel) kezdtük közölni. Ugyanebben a számban közöltük a repertórium osztályozási sémáját is és a rendszeresen feldolgozott folyóiratok jegyzékét is. A második közlemény a Könyvtári Figyelő 1959. 3. számában (51-80.p.; 325-635. tétel) jelent meg. Ebben a közleményben - olvasóink javaslatára és a feldolgozott anyaghoz igazodva - az osztályozási sémán bizonyos változtatásokat végeztünk. Itt alkalmaztuk először a "lásd még" utalókat is, tekintve, hogy az egyes tételeket csak egy helyre osztjuk be.

A repertórium címanyagát szak- és betűrendes katalógusokban kumuláljuk, melyek a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban az olvasók rendelkezésére állanak. Kumulatív betűrendes szerzői névmutatókat és további mutatókat általában évenként a Könyvtári Figyelőben is közzéteszünk. Jelen számunkban a három eddig közölt repertóriumhoz (1-808. tételszámig) névmutatót közlünk.

Több olvasónk felvetette a nagyobb időszakot felölelő repertórium-közlemények kumulatív kiadásának gondolatát azzal az indoklással, hogy így eredményesebb és könnyebb volna a használata. A teljes anyag kumulációjára jelenleg korlátozott lehetőségeink miatt sem tudnánk vállalkozni, de úgy gondoljuk, hogy az említett mutatók közlése nagymértékben helyettesítheti is a teljes kumulációt. Azt az igényt, hogy a repertórium több közleményét a Könyvtári Figyelőtől külön, könnyebben lehessen használni és áttekinteni, a KMK igyekszik kielégíteni: kellő számú igénylés esetében - a kumulatív mutatók elkészültével - az eddig megjelent repertórium-közleményeket a mutatókkal együtt külön füzetben is eljuttatja az igénylőknek. Kérjük tehát olvasóinkat, hogy igényüket juttassák el a KMK Könyvtártudományi Osztályára (Bp. VIII. Múzeum u.3.) 1959. március 30-ig.

JEGYZÉK
a rendszeresen feldolgozott folyóiratokról.

		Rövidítés:
1.	Accademie e Biblioteche d'Italia	Accad.Bibl.Italia
2.	ALA Bulletin	ALA B.
3.	American Documentation	Amer.Doc.
4.	Annals of Library Science	Ann.Libr.Sci.
5.	Aslib Proceedings	Aslib Proc.
6.	Australian Library Journal	Australian Libr.J.
7.	Bibliotekar(Beograd)	ua.
8.	Bibliotekar'(Moszkva)	ua.
9.	Bibliotekar(Szofija)	ua.
10.	Bibliotekarz	ua.
11.	Biblioteksbladet	ua.
12.	Der Bibliothekar	Bibliothekar(Berlin)
13.	Bibliotheekleven	ua.
14.	Biblos	ua.
15.	Bogens Verden	ua.
16.	Bok og Bibliotek	Bok Bibl.
17.	Bulletin des Bibliothèques de France	B.Bibl.Fr.
18.	Bücherei und Bildung	Bücherei u.Bildung
19.	Călăuza Bibliotecarului	Calauza Bibl.
20.	Čitatel'	ua.
21.	College and Research Libraries	Coll.Res.Libr.
22.	Dokumentation	ua.
23.	Dokumentation-Fachbibliotheken-Werkbüchereien	[illegible]
24.	Kirjastolehti	ua.
25.	Knihovník	ua.
26.	The Library Association Record	Libr.Ass.Rec.
27.	Library Herald	Libr.Herald
28.	Library Journal	Libr.J.
29.	Library Quarterly	Libr.Quart.
30.	Library Resources and Technical Services	Libr.Res.Techn.Serv.
31.	Library Trends	Libr.Trends
32.	Libri	ua.
33.	Mitteilungsblatt (Verband der Bibliotheken des Landes Nordrhein-Westfalen)	Mitteilungsblatt (Nordrh.Westf.)
34.	Nachrichten für Dokumentation	Nachr.Dok.
35.	Nachrichten-Nouvelles	Nachr.VSB u.SVD
36.	Nordisk Tidskrift för Bok- och Biblioteksväsen	Nord.Tidskr.Bok Bibl.
37.	Przegląd Biblioteczny	Przegl.Bibl.
38.	Revue de la Documentation	R.Doc.
39.	Special Libraries	Spec.Libr.
40.	Szovetszkaja Bibliografija	Szov.Bibliogr.
41.	Unesco Bulletin for Libraries	Unesco B.Libr.
42.	Wilson Library Bulletin	Wilson Libr.B.
43.	Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie	Z.Bibl.Bibliogr.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

A könyvtárügy állami és társadalmi irányitása. Könyvtári törvények.

CSEHSZLOVÁKIA

636. Čím skôr uskutočnit' zásady nového knižničného zákona.=Čitatel'. 8.roč. 1959. 9.no. 345-348.p.
Minél előbb váltsuk valóra az uj könyvtárügyi törvény elvi célkitüzéseit. (A törvény megjelent 1959. julius 9-én.)
(1.2)

637. LIPOVSKÝ, Jaroslav: Za naplnění ustanovení zákona o jednotné soustavě knihoven - za dovršení výstavby socialistického knihovnictví. =Knihovník. 4.roč. 1959. 8.no. 213-220. p.
Töltsük meg tartalommal a könyvtárak egységes rendszeréről szóló törvény célkitüzéseit. Fejezzük be a szocialista könyvtárügy épitését.
(1.2)

638. VINÁREK,Josef: Knihovnický zákon - nástup k dalším rozvojí činnosti knihoven. = Knihovník.4.roč. 1959. 8.no. 220-223.p.
A könyvtárügyi törvény - a könyvtári munka további fejlesztésének kezdete. (Megjelent 1959. julius 9-én.)
(1.2)

639. Zákon a lidové knihovny.= Čtenář. 11.roč. 1959. 10.no. 229-231. p.
A könyvtárügyi törvény és a közmüvelődési könyvtárak. (A törvény 1959. julius 9-én jelent meg.)
(1.2)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

L. még 712.

640. MÜLLER, Jupp : 5.FDGB-Kongress -Ausdruck lebendiger Arbeiterdemokratie. = Bibliothekar(Berlin). 13. Jg. 1959. 10.H. 1051-1052.p.
A Szabad Német Szakszervezeti Szövetség (FDGB - Freier Deutscher Gewerkschaftsbund) 5. kongresszusa -az eleven munkásdemokrácia kifejeződése. A kongresszusnak a könyvtárakat érintő eredménye

SZOVJETUNIÓ

641. V Ministerstvye kul'turü SzSzSzR. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 12.no. 30-31.p.
A Szovjetunió Müvelődési Minisztériumának munkájából. Az SzKP Központi Bizottságának " A szovjet könyvtárügy helyzete és megjavitásának módjai" c. határozatáról . (Kelt 1959. október 10.)
(1.2)

642. O szosztojanii i merah ulucssenija bibliotecsnogo dela v sztrane. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 12.no. 1-4.p.
A szovjet könyvtárügy helyzete és megjavitásának módjai. (Az SzKP könyvtárügyi határozatáról.)
(1.2)

USA

643. DROGICHEN, Alex: Library councils.A new force for library improvement. = ALA B. 53.vol. 1959.2. no. 137-139.p.
Könyvtári tanácsok. Uj hajtóerő a könyvtárak müködésének megjavitására.
(1.2)

644. MAHAR, Mary Helen:Implications of the library services act for services to children and young people. = ALA B. 53.vol. 1959. 2.no. 118-122.p.
A könyvtári törvény hatása a gyermekeknek és fiataloknak nyujtott szolgáltatásokra.
(1.2)

Módszertani munka

645. CARNOVSKY, Leon: Evaluation of library services. = Unesco B.Libr . 13.vol. 1959. 10.no. 221-225.p.
A könyvtárak munkájának vizsgálati módszerei.
(1.3)

SZOVJETUNIÓ

646. KONDAKOV,I. : Ulucssim metodicseszkuju pomoscs' bibliotekam sztranii. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 12.no. 10-14.p.
ország könyvtárainak

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban.

Könyvtárak együttmüködése

L. még 721.

647. DAVINSON, Donald : Automation and inter-library co-operation. = Libr.Ass.Rec. 61.vol. 1959. 3.no. 65-66.p.
Az automatizálás és a könyvtárközi együttmüködés.
(1.4)

CSEHSZLOVÁKIA

648. Dohoda o družbe medzi Maticou slovenskou a Štátnou knižnicou ČSR. = Knihovník. 4.roč. 1959. 8.no.225-226.p.
A Matica slovenská és Csehszlovákia Állami Könyvtára barátsági szerződést kötöttek.
(1.4)

649. VALENTOVIČ,Štefan: Matica slovenská v Martine uzavrela dohodu o družbe so Štátnou knižnicou ČSR v Prahe. = Čitatel'. 8.roč. 1959. 9. no. 389.p.
A martini Matica Slovenská barátsági szerződést kötött Csehszlovákia Állami Könyvtárával.
(1.4)

USA

650. SCHENK, Gretchen Knief: Steps toward cooperation. "I'll meet jou on the corner". = ALA B. 53.vol. 1959. 1.no. 38-42.p.
A könyvtárközi együttmüködés objektiv és szubjektiv feltételei.
(1.4)

Tapasztalatcsere. Munkaverseny

CSEHSZLOVÁKIA

651. HALIENA, Ján: Slovenské 8. kolo súťaže Budujeme vzornú l'udovú knižnicu. = Čitatel'. 8.roč. 1959. 9.no. 372-374.p. Illusztr.
A "Kiváló Közmüvelődési Könyvtár" cím elnyeréséért folyó munkaverseny 8. évfordulója Szlovákiában.
(1.42)

652. IRMLER,J.:Počítame s aktívnou účastou každého knižničného pracovníka. = Čitatel'. 8.roč. 1959. 9. no. 367-372.p. Illusztr.
Számitunk minden könyvtári dolgozó aktiv részvételére. A könyvtárak közti munkaversenyről.

SZOVJETUNIÓ

653. Tribuna peredovogo opüta. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 12.no. 32-38.p.
Tapasztalatcsere-értekezlet. A könyvtári dolgozók leningrádi megyeközi értekezletéről.
(1.42)

Központi katalógusok. Központi katalogizálás

654. EGGER, E. : The importance of union catalogues for underdeveloped countries. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 10.no. 233-234.p.
A központi katalógusok jelentősége az elmaradott országok szempontjából.
(1.43)

ANGLIA

655. British Union-Catalogue of periodicals. Fourteenth annual report of the council for the year ended 31st March 1958. = Aslib Proc. 11. vol. 1959. 1.no. 23-25.p.
A Brit Központi Periodikakatalógus (BUCOP). A Tanács tizennegyedik évi jelentése az 1958. március 31-ével záródó évről.
(1.43)

Egyesületek, szervezetek

L. még 1.6

656. ALLISON,Mary L.: Some observations on five decades of Special Hbraries. = Spec.Libr. 50.vol. 1959. 1.no. 6-8.p.
Néhány észrevétel a Special Libraries c. folyóirat öt évtizedes munkásságához.
(1.5)

657. GRAY,Dwight E.: SLA's new president. = Spec. Libr.50.vol. 1959. 7.no. 286.p.
B.W.Adkinson, a Special Libraries Association uj elnöke.
(1.5)

658. Proposed amendments to ALA constitution and bylaws. =ALA B. 53.vol. 1959. 6.no. 543-548.p.
Az ALA alapszabályainak és szabályzatainak módositás-tervezete.
(1.5)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Konferenciák, kongresszusok. Kiállítások

L. még 1.5

BELGIUM

L. 779.

CSEHSZLOVÁKIA

659. WERNER, Heinz: Zweite Arbeitstagung tschechoslowakischer und deutscher Bibliothekare - Prag, 11-13. Dezember 1958. = Zbl.Bibl. 73. Jg. 1959. 3.H. 169-175.p.
Csehszlovák és német könyvtárosok második munkaértekezlete, (Prága, 1958. dec.11-13.).
(1.6)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

L. még 772.

660. BURGEMEISTER, Burghard : Zimelienzimmer oder Buchmuseum? = Zbl. Bibl. 73.Jg. 1959. 2.H. 99-111.p.
Kincseskamra vagy könyvmuzeum ? Az állandó kiállitások problémája.
(1.6)

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

L. még 707.

661. KASPERS,Heinz: Die zehnte Jahresversammlung des Verbandes in Dortmund am 17. Oktober 1958. = Mitteilungsblatt(Nordrh.Westf.)9.Jg.1959. 1.no. 1-7.p.
Az Északrajna-Westfáliai Könyvtár Egyesület (Verband der Bibliotheken des Landes Nordrhein-Westfalen) tizedik évi közgyülése Dortmundban, 1958. okt. 17-én.
(1.6)

USA

662. 78th annual ALA Conference, Washington, D.C. June 21-27, 1959. = ALA B. 53.vol. 1959. 5.no. 397-409.p.
Az ALA 78. évi konferenciájának programja. (Washington, 1959. junius 21-27.)
(1.6)

Könyvtárosképzés, továbbképzés

L. még 726.

CSEHSZLOVÁKIA

663. IRMLER, Ján: Povinné individuálne štúdium. = Citatel'. 8.roč. 1959. 10.no. 404-408.p.
Kötelező egyéni tanulás.
(1.7)

JAPÁN

664. HATTORI,Kintaro: Library training in Japan. = Unesco B.Libr. 13. vol. 1959. 1.no. 13-14.p.
Könyvtárosképzés Japánban.
(1.7)

LENGYELORSZÁG

665. WIACEK, H. : Wakacyjne seminarium bibliotekarskie w Jarocinie 17-27. VIII. 1959. = Bibliotekarz.26. rok. 1959. 10.no. 307-310.p.
Szünidei könyvtárosképző szeminárium Jarocinban(1959.VIII.17-27.)
(1.7)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

666. NESTLER, Friedrich: Austauschexkursionen von deutschen Studierenden der Bibliothekswissenschaft in die ČSR. = Zbl.Bibl. 73.Jg. 1959. 2.H. 117-121.p.
Német könyvtárszakos hallgatók cserelátogatásai Csehszlovákiában.
(1.7)

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

667. HEIM, Harro: Arbeitstagung für Ausbildungsleiter an wissenschaftlichen Bibliotheken. = Mitteilungsblatt(Nordrh.Westf.) 9.Jg. 1959. 1. no. 23-26.p.
A tudományos könyvtárakban folyó könyvtárosképzés vezetőinek értekezlete. (Köln, 1959. február 12-13.)
(1.7)

SZOVJETUNIÓ

L. még 673.

668. SZOKOLOVA,N. : Peresztraivaem proizvodsztvennuju praktiku. =Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 12.no.48-51.p.
A könyvtárosképzés gyakorlati szakaszának átszervezése.
(1.7)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

USA

669. COLLINGS, Dorothy G.: Training overseas students in American library schools. = Unesco B.Libr. 13. vol. 1959. 8/9.no. 180-183.p.
Tengerentuli hallgatók amerikai könyvtárosiskolákban való kiképzése.
(1.7)

Könyvtártörténet

670. RIDER,R.C.: Notes on the Minoan and Mycenaean palace archives and their administration. = Libr.Ass. Rec. 61.vol. 1959. 3.no. 58-63.p.
A minoszi és mykénaei palota levéltáráról és ennek adminisztrációjáról. (1.9)

CSEHSZLOVÁKIA

L. 764.

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP

AFRIKA

671. AJE,S.B.:Trends of library development in Africa. =Libr.Ass.Rec. 61.vol. 1959. 4.no. 87-89.p.
Az afrikai könyvtárügy fejlődésének iránya. (2.)

KINA

672. CHENG, Chi: Libraries in China today. = Libri. 9.vol. 1959. 2.no. 105-110.p. Illusztr.
Könyvtárak a mai Kínában.
(2.)

SZOVJETUNIÓ

673. DRTINA, Jaroslav : Návštěvou u svých učitelů. = Knihovník. 4.roč. 1959. 8.no. 229-236.p.
Látogatás tanítómestereinknél.Beszámoló a Szovjetunióban tett tanulmányútról. (2.)

674. DUDLEY, Edward : Libraries in the U.S.S.R. = Libr.Ass.Rec. 61. vol. 1959. 5.no. 111-115.p.
Könyvtárak a Szovjetunióban.
(2.)

675. WHITBY, Thomas J.: Soviet libraries today. = ALA B. 53.vol.1959. 6.no. 485-489.p. Illusztr.
A mai szovjet könyvtárak.
(2.)

TAIVAN

676. FITZGERALD,William A.: Library mission in Taiwan. = ALA B. 53.vol. 1959. 6.no. 490-493.p. Illusztr.
Könyvtárszervezési megbizatásom Taivanban.
(2.)

VIETNAM

677. HEYMAN, Juliane H. : Libraries in Viet-nam. = Unesco B.Libr. 13. vol. 1959. 10.no. 231-232.p.
Vietnámi könyvtárak.
(2.)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

KÖNYVTÁRFAJTÁK

Nemzeti és általános tudományos könyvtárak

L. még 728.

678. HAJDU Helga,JUHÁSZNÉ:Das Wiener Symposium der Nationalbibliotheken Europas. = Zbl.Bibl. 73.Jg. 1959. 2.H. 112-117.p.
Európa nemzeti könyvtárainak bécsi értekezlete.
(3.1)

679. Symposium on national libraries in Europe. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 1.no. 1-4.,20.p.
Értekezlet az európai nemzeti könyvtárak problémáiról.
(3.1)

AUSZTRÁLIA

680. Library of New South Wales Parliament. = Australian Libr.J.8.vol. 1959. 2.no. 79-80.p.
A New South Wales-i Parlamenti Könyvtár. (3.1)

CSEHSZLOVÁKIA

L. 648, 649.

INDIA

681. The Belvedere House; The home of India's National Library. = Indian Librarian. 13.vol. 1959.4. no. 166-168.p.
India Nemzeti Könyvtára a Belvedere-House-ban.
(3.1)

KANADA

682. The Library of Parliament. = Canad.Libr.Ass.B. 16.vol. 1959. 2. no. 61-64.p.
A Parlamenti Könyvtár.
(3.1)

SZOVJETUNIÓ

683. ARTAMONOV,A.:Na ékrane - biblioteka. = Bibliotekar'(Moszkva)1959. 12.no. 38-39.p.
A könyvtár a mozivászonon.A Lenin Könyvtárról és két szabadpolc-rendszerü könyvtárról szóló ismeretterjesztő film.
(3.1)

684. KENT,Charles Deane: The Leningrad State Library. = Canad.Libr. Ass.B. 16.vol. 1959. 2.no. 67-70 . p.
A leningrádi Szaltükov-Scsedrin Könyvtár.
(3.1)

685. RUGGLES, Melville J.: The All-Union Book Chamber of the U.S.S.R. = Libri. 9.vol. 1959. 2.no. 117-124.p.
A Szovjetunió Össz-szövetségi Könyvkamarája.
(3.1)

Egyetemi és főiskolai könyvtárak

ANGLIA

L. 747.

AUSZTRÁLIA

686. The Dixson Library,The University of New England. = Australian Libr.J. 8.vol. 1959. 2.no. 61-62.p.
A New England Egyetem Dixson Könyvtára.
(3.2)

687. The Fisher Library, University of Sydney. = Australian Libr.J. 8. vol. 1959. 2.no. 62-64.p.
A sydneyi Egyetem Fisher Könyvtára. (3.2)

688. University of New South Wales Library. = Australian Libr.J. 8. vol. 1959. 2.no. 77-78.p.
A New South Wales-i Egyetem Könyvtára.
(3.2)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

CSEHSZLOVÁKIA

L. még 731.

689. CERNÁ, Marie: Čtyřicet let Universitní knihovny v Bratislavě. = Knihovník. 4.roč. 1959. 8.no. 227-228.p.
A pozsonyi Egyetemi Könyvtár 40 éve. (3.2)

690. Naša bratislavská Univerzitná knižnica jubiluje. = Čitatel'. 8. roč. 1959. 10.no. 436-438.p.
A pozsonyi Egyetemi Könyvtár jubilál. (3.2)

INDIA

691. Work-flow in University and College libraries. = Indian Librarian. 13.vol. 1959. 4.no. 171-172. p.
Az egyetemi és főiskolai könyvtárak munkafolyamatai. (3.2)

USA

L. még 793.

692. DAVIS, Edna C. - ROSENBERG, Betty: UCLA's laboratory for humanists. = Libr.J. 84.vol. 1959. 1.no. 46-49. p. Illusztr.
A Los Angeles-i University of California Könyvtára : a humán tudományok munkahelye. (3.2)

693. EVANS, M.E.: Lehigh University Library, Bethlehem, Pennsylvania. = Libr.Ass.Rec. 61.vol. 1959. 4.no. 90-92.p.
A Lehigh Egyetem Könyvtára Bethlehemben, (Pennsylvania). (3.2)

Szakkönyvtárak

694. BIRD, J. : Singposts: some selections from the 1958 special library literature. = Aslib Proc. 11. vol. 1959. 6.no. 147-160.p. Bibliogr. 152-160.p.
Az 1958.évben megjelent, szakkönyvtárakat érdeklő könyvtárirodalom.

ANGLIA

695. CHANDLER, G. : Liverpool Music Library suite. = Libr.Ass.Rec.61. vol. 1959. 6.no. 160-162.p. Illusztr.
A liverpooli Zenei Könyvtár helyiségei. (3.3)

696. URQUHART, D.J.: The U.K. National Lending Library for Science and Technology. = Unesco B.Libr.13.vol. 1959. 8/9.no. 173-175.p.
Az Országos Természettudományi és Müszaki Kölcsönző Könyvtár, Anglia. (3.3)

AUSZTRÁLIA

697. Special Libraries of New South Wales. = Australian Libr.J. 8.vol. 1959. 2.no. 65-69.p.
New South Wales szakkönyvtárai. (3.3)

CSEHSZLOVÁKIA

698. PROCHÁZKA, Boris: Zriadili sme Ústrednu ekonomickú knižnicu na Slovensku. =Čitatel'. 8.roč. 1959. 10. no. 435-436.p.
Központi Közgazdasági Könyvtárat létesitettünk Szlovákiában (1959. áprilisban.) (3.3)

INDIA

699. EVANS, B. Agard - GHOSH, G.B.: The special libraries of India = Aslib Proc. 11.vol.1959. 6.no. 161-169.p.
India szakkönyvtárai. (3.3)

LENGYELORSZÁG

700. KWIATKOWSKI, Sławomir : O bibliotekach fachowych we włókiennictwie. = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 10.no. 301-306.p.
A textilipari szakkönyvtárakról. (3.3)

Közmüvelődési könyvtárak

L. még 805.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

701. HORROCKS, Stanley H. : Unesco public library pilot project in the eastern region of Nigeria. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 1.no. 5-7.p.
Az Unesco terve közművelődési mintakönyvtár létesitésére Kelet-Nigériában.
(3.4)

AUSZTRÁLIA

702. The City of Sydney Public Library. = Australian Libr.J. 8.vol. 1959. 2.no. 82-84.p.
Sydney Város Közművelődési Könyvtára. (3.4)

703. The Public Library of New South Wales. = Australian Libr.J. 8.vol. 1959. 2.no. 59-60.p.
New South Wales Közművelődési Könyvtára.
(3.4)

704. Public Library Services in New South Wales. = Australian Libr. J. 8.vol. 1959. 2.no. 81-82.p.
New South Wales közművelődési könyvtárainak munkája.
(3.4)

CSEHSZLOVÁKIA

L. 639, 651, 652, 762, 763.

FINNORSZÁG

L. 718.

FRANCIAORSZÁG

L. 719.

LENGYELORSZÁG

705. FILIPKOWSKA-SZEMPLINSKA, Jadwika: Uwagi na temat bibliotek dzielnicowych (dokończenie). = Bibliotekarz. 26.rok. 1959. 10.no. 296-301. p. (3.4)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

706. GÜNNEL, Peter: 10 Jahre allgemeine öffentliche Bibliotheken der DDR. = Bibliothekar(Berlin).13.Jg. 1959. 10.H. 1041-1045.p.
Az NDK közművelődési könyvtárainak 10 éve.

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

707. SCHELSKY, Helmut : Bildung und Freizeit. = Bücherei u.Bildung. 11. Jg. 1959. 11.H. 485-495.p.
Müveltség és szabadidő. A német közművelődési könyvtárosok hamburgi kongresszusának megnyitásakor tartott beszéd. (1959. máj.29-jun.1.)
(3.4)

PERU

708. BALLÓN, Antonieta D. : Public library development in Peru. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 8/9. no. 184-186., 208.p.
A közművelődési könyvtárak mai helyzete Peruban.
(3.4)

SZOVJETUNIÓ

L. 683, 756.

USA

L. még 715, 716, 766.

709. LUCE, Helen - MORIN, Wilfred L.: Five states survey library needs and resources. = ALA B. 53.vol. 1959. 5.no. 378-383.p. Illusztr.
Öt államban végzett felmérés a könyvtárak szükségleteiről és állományáról.(Pennsylvania, West Virginia, Wisconsin, Nevada, Michigan).
(3.4)

710. POWELL, John Walker : What do you mean - "public" library? = ALA B. 53.vol. 1959. 6.no. 497-499.p.
Mit értünk "közművelődési"könyvtáron?
(3.4)

711. Die Universität für jedermann. Querschnitt durch Arbeit und Aufgaben der amerikanischen Volksbüchereien. = DFW. 7.Jg. 1959. 4.H. 118. p.
Mindenki egyeteme. Az amerikai közművelődési könyvtárak munkája és feladatai.
(3.4)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Üzemi közművelődési könyvtárak Szakszervezeti könyvtárak

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

712. Die Arbeit der gewerblichen Leihbüchereien. Auszug aus der Anordnung über die Arbeit der gewerblichen Leihbüchereien. Vom 1.Juli 1959. = Bibliothekar(Berlin).13.Jg. 1959. 10.H. 1149-1150.p.
Az üzemi szakszervezeti könyvtárak munkája. Kivonat az üzemi szakszervezeti könyvtárakra vonatkozó 1959. julius 1-i utasitásból.
(3.5)

Iskolai és gyermekkönyvtárak

AUSZTRÁLIA

713. School Libraries in New South Wales. = Australian Libr.J. 8.vol. 1959. 2.no. 70-73.p.
New South Wales iskolai könyvtárai.
(3.6)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

L. 770.

SZOVJETUNIÓ

714. SZUHORUCSENKOVA,L. : Voproszü, kotorüe nado resit'. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 12.no. 25-27.p.
Megoldandó kérdések. A gyermekkönyvtárak munkájáról.
(3.6)

USA

L. még 644, 737, 751.

715. GAVER,Mary V.: School and public library relationships. = ALA B. 53.vol. 1959. 2.no. 111.p.
Az iskolai és a közművelődési könyvtárak kapcsolata.
(3.6)

716. MARTIN,Lowell:Relation of public and school libraries in serving youth. = ALA B.53.vol. 1959. 2.no. 112-117.p. Illusztr.
A közművelődési és iskolai könyvtárak együttmüködése az ifjuság szolgálatában.
(3.6)

Egyéb könyvtárak

AUSZTRÁLIA

717. Archives and repositories in New South Wales. = Australian Libr. J. 8.vol. 1959. 2.no. 73-77.p.
Levéltárak New South Wales-ben.
(3.7)

KÖNYVTÁRÉPÜLET BERENDEZÉS FELSZERELÉS

Épités. Épület. Fütés, világitás

FINNORSZÁG

718. KANNILA,Helle:A new small library building in Finland. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 1.no. 11-12. p.
Kiskönyvtár épitése

FRANCIAORSZÁG

719. Chronique des bibliothèques. Bibliothèques municipales.Compiègne (Oise). = B.Bibl.Fr. 4.ann. 1959. 7/8.no. 359-361.p., 1 t.
i Városi Könyvtár uj

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban, 2016-ban.

USA

720. SCHULZE, Else L.: Planning the new library: the Procter and Gamble Company M.A.and R. Technical Library. = Spec.Libr. 50.vol. 1959. 1. no. 20-25.p. Illusztr.
Uj könyvtárak tervezése:a Procter and Gamble Company müszaki könyvtára. (4.1)

Gépi berendezés

L. 741.

721. SCHUURMANS STEKHOVEN,G. : The linking of libraries with the aid of teleprinters. = Libr.Ass.Rec. 61.vol. 1959. 6.no. 149-155.p.
Könyvtárak együttmüködése távgépiró berendezésekkel. (4.4)

722. SZOKAL'SZKIJ,A. - TUROV,V. - CSUDNOVSZKIJ,I.:Mehaniziorvat' proceszszü bibliotecsnoj rabotü. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 12.no. 28-29.p.
A könyvtári munkafolyamatok gépesitése. (4.4)

Mikrofényképezés

L. 794.

Lyukkártya-technika
Gépi válogatás

723. MALLISON, Glenn: A nonmechanical system for sorting and retrieving book cards. = Wilson Libr.J. 33.vol. 1959. 5.no. 362-363.p.
Katalógus-kártyák rendezése és válogatása nem gépi eljárással. (4.45)

KÖNYVTÁRVEZETÉS KÖNYVTÁRSZERVEZÉS KÖNYVTÁRIGAZGATÁS

USA

724. Human relations in the library. = Wilson Libr.B. 33.vol. 1959.6.no. 422-425.p.
Milyen a dolgozók helyzete a könyvtárban?
THOMAS, Carol : Ellenőrzés minden szinten. 422-423.p.
JOERG, Oswald M.: A könyvtári dolgozók tanácsa, intézeten belüli továbbképzés, demokratikus vezetés.423-424.p.
GARSIDE, Dorothy: Mennyiben befolyásolhatja a dolgozók helyzetét az intézeti dolgozók egyesületének tevékenysége? 424-425.p. (5.2)

Vezetés

USA

725. POWELL, Lawrence Clark : Administration in one easy lesson. = Wilson Libr.B. 33.vol. 1959. 6.no. 419-421.p.
Az igazgatás okt[illegible]

Személyzet

726. WIEDER, Joachim : Berufssorgen des wissenschaftlichen Bibliothekars. = Libri. 9.vol. 1959. 2.no. 132-165.p.
A tudományos könyvtárban müködő könyvtáros hivatásgondjai. (5.4)

USA

727. Librarianship as a profession. = Libr.J. 84.vol. 1959. 1.no. 25-26.p.
A könyvtárosság mint hivatás. (5.4)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

ÁLLOMÁNY

Állományismertetés

728. TYSZKO, Oskar: Das Problem der minderwichtigen Literatur in wissenschaftlichen Bibliotheken. = Zbl. Bibl. 73.Jg. 1959. 2.H. 85-99.p.
A tudományos könyvtárakban lévő kevésbé fontos irodalom problémájához. (6.1)

Állománygyarapitás

729. GREN, Erik: Zur Frage der Methode der Bücherauswahl in den wissenschaftlichen Bibliotheken. = Libri. 9.vol. 1959. 2.no. 69-78.p.
Megjegyzések a tudományos könyvtárak állománygyarapitásának kérdéséhez. (6.2)

USA

730. FIELD, Bernice : The resources and technical services division: program and activities. = ALA B. 53.vol. 1959. 5.no. 389-392.p.
Az ALA Állománygyarapitási és Feldolgozási szakosztályának programja és tevékenysége. (6.2)

Állomány-nyilvántartás

CSEHSZLOVÁKIA

731. PAPIRNÍK, Miloš : Eine vereinfachte Art der Inventarisierung in der Universitätsbibliothek zu Brno. = Zbl.Bibl. 73.Jg. 1959. 3.H. 196-198.p.
Egyszerüsitett leltározás a brnoi Egyetemi Könyvtárban. (6.4)

KÖNYVTÁRI FELDOLGOZÁS

USA

L. 730.

Cimleirás. Cimleirási szabályzatok

732. VERONA, Eva: Literary univ versus bibliographical unit. = Libri. 9.vol. 1959. 2.no. 79-104.p. Bibliogr. 102-104.p.
Irodalmi egység - bibliográfiai egység. (7.1)

INDIA

733. SENGUPTA, Benoyendra : Certain suggestions and rules for rendering Indic names in catalogue entries. = Indian Librarian. 13.vol. 1959. 4. no. 133-139.p.
Néhány javaslat és szabály indiai nevek felvételére a cimleirásban. (7.1)

NÉMET DEMOKR.KÖZTÁRSASÁG

734. ROLOFF, Heinrich: Sexagenarios de Ponte? Betrachtungen zum 60. Geburtstag der Preussischen Instruktion. = Zbl.Bibl. 73.Jg. 1959.3.H. 183-187.p.
Gondolatok a Porosz Instrukciók születésének 60. évfordulóján. (7.1)

NÉMET SZÖV.KÖZTÁRSASÁG

735. FUCHS, Hermann : Stellungnahme zu dem vorliegenden Entwurf neuer Katalogregeln. = Mitteilungsblatt. (Nordrh.Westf.) 9.Jg. 1959. 1.no. 19-21.p.
Hozzászólás az uj katalogizálási szabályzat tervéhez. (7.1)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

736. PFLUG, Günther : Bericht über die eingegangenen Stellungnahmen zu den "Regeln für den alphabetischen Katalog". = Mitteilungsblatt(Nordrh.Westf.) 9.Jg. 1959. 1.no. 10-19. p.
Beszámoló az uj katalogizálási szabályzattal kapcsolatban beérkezett hozzászólásokról.
(7.1)

Osztályozás

737. CUSTER, Benjamin A. : The abridged Decimal Classification and the school library. = Wilson Libr. B. 33.vol. 1959. 10.no. 739-740.p.
A Tizedes Osztályozás röviditett kiadása és az iskolai könyvtár.
(7.2)

738. SWAMY, Mannava Sitarama: Dewey Decimal Classification regional subdivisions under 954. = Indian Librarian. 13.vol. 1959. 4.no.169-170. p.
Javaslat a Tizedes Osztályozás 954 szakjának részletezésére.
(7.2)

Katalógusok. Katalógusszerkesztés és -használat

L. még 807.

739. Conférence internationale de catalogage. Réunion préliminaire à Londres. (19-25 juillet 1959.) = B.Bibl.Fr. 4.ann. 1959. 7/8.no.367-374.p.
Nemzetközi katalogizálási konferencia. Előkészitő ülés Londonban,1959. jul. 19-25-én.
(7.3)

ANGLIA

740. CHAPLIN,A.H.: Statistical comparison of British Museum and Library of Congress catalogues. = J.Doc. 15.vol. 1959. 1.no. 38.p.
A British Museum és a Kongresszusi Könyvtár katalógusainak statisztikai egybevetése.
(7.3)

LENGYELORSZÁG

741. GOYSKI, Jan : Nowe urzadzenie zabezpieczajace karty katalogowe przed wyjmowaniem ich przez czytelników. = Bibliótekarz. 26.rok.1959. 10.no. 312-315.p. Illusztr.
Uj szerkezet katalóguscédulák rögzitésére.
(7.3)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

742. DECKERT, Helmut : Zehn Jahre Zeitschriftenauswertung an der Sächsischen Landesbibliothek Dre den. = Zbl.Bibl. 73.Jg. 1959. 3.H.176-183. p.
Tiz éves a drezdai Szász Tartományi Könyvtár folyóirat cikk-katalógusa.
(7.3)

SVÉDORSZÁG

L. 795.

USA

L. 723, 740.

ÁLLOMÁNYVÉDELEM

USA

743. RAFTERY,Gerald: Why kids steal books? = Libr.J. 84.vol. 1959. 10. no. 1639-1641.p.
Miért lopják a gyerekek a könyvet?
(8.)

Raktározás

744. LUCE, Richard W. : Time-savers and space-savers. = Spec.Libr. 50. vol. 1959. 1.no. 9-12.p.
Periodikák gyors és gazdaságos

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

745. MARCO, Guy A. - ROZIEWSKI, Walter M.: Shelving plans for long-playing records. = Libr.J. 84.vol.1959. 10.no. 1568-1569.p.
Mikrobarázdás lemezek raktározási rendszere.
(8.2)

Könyvegészségügy

746. POVEY, Kenneth: The Jacketeer. A new way to save binding costs.= Libr.Ass.Rec. 61.vol. 1959. 2.no. 36-38.p. Illusztr.
A könyvburkoló berendezés. - Uj eljárás a kötési költségek megtakaritására.
(8.3)

KÖNYVTÁRHASZNÁLAT OLVASÓSZOLGÁLAT

ANGLIA

747. PAGE, B.S. - TUCKER, P.E.: The Nuffield pilot survey of library use in the university of Leeds.= J.Doc. 15.vol. 1959. 1.no. 1-11.p.
A leedsi Egyetemi Könyvtár 1957. évi forgalmi adatainak statisztikai feldolgozása.
(9.1)

CSEHSZLOVÁKIA

748. SYKORA, Jozef: Lepšie využívat' v knižniciach noviny a časopisy. = Čitatel'. 8.roč. 1959. 9.no. 361-366.p. Illusztr.
Használjuk fel jobban a könyvtárakban a hirlapokat és a folyóiratokat.
(9.)

USA

L. még 644, 683.

749. BRIGGS, Allen F.: Librarian: Cerberus or Hebe? = Wilson Libr.B. 34.vol. 1959. 1.no. 39-41.,47.p.
Cerberus legyen-e a könyvtáros, aki csak a könyvek őrzésében látja feladatát, vagy Hébe, aki a tudás kelyhét nyujtja az olvasónak?
(9.)

750. IRRIG, Madeline : Developing character through reading. = Wilson Libr.B. 33.vol. 1959. 8.no.571-573.p.
Az olvasás hatása a jellemnevelésre.
(9.)

751. LASH, Henry: School public relations through the library. = Wilson Libr.B. 33.vol. 1959. 7.no. 485.,487.p.
Az iskolai könyvtár szolgáltatásai az iskola közösségének.
(9.)

Olvasók. Olvasáselemzés

752. SAVAGE, Ernest A.: Independent thinking and mental training through reading. = Libr.Ass.Rec. 61.vol. 1959. 2.no. 29-32.p.
Független gondolkodásmódot s a szellem tornáját biztositja az olvasás.
(9.1)

INDIA

753. TANDON, M.M.L.: Reading tastes of the "new reading public".=Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 8/9.no. 176-179.p.
Az indiai "uj olvasóközönség" izlése.
(9.1)

LENGYELORSZÁG

754. BURSOWA, Feliksa: Problem odpływu czytelników w wypożyczalniach miejskich. = Bibliotekarz.26.rok. 1959. 10.no. 289-296.p.
Az olvasók lemorzsolódásának kérdése a városi könyvtárak fiókjaiban.
(9.1)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

755. BAUM, Hans-Werner : Literatur für Jugendliche. Über Leseantriebe, Wirkungen der Literatur und literarische Kriterien. = Bibliothekar (Berlin). 13.Jg. 1959. 10.H. 1064-1071.p.
Ifjusági irodalom. Az olvasási kedvről, az irodalom hatásáról és az irodalom kritériumairól.
(9.1)

SZOVJETUNIÓ

756. CAREGRADSZKIJ,I.: Csem dovolen i nedovolen csitatel'. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 12.no. 18-24. p.
Mivel elégedett és mivel elégedetlen az olvasó? A szovhoz-könyvtárak munkájáról.
(9.1)

USA

757. DEALE, Vail: Our responsibilities to the college undergraduate. = ALA B. 53.vol. 1959. 6.no. 500-502.p.
Mi a kötelességünk az alsóéves főiskolai hallgatókkal szemben?
(9.1)

758. JACK,Delta: Guiding children's reading. = Wilson Libr.B. 33.vol. 1959. 5.no. 355-356.,358.p.
Hogyan irányithatjuk a gyermekek olvasását?
(9.1)

759. PHINNEY,Eleanor: Trends in library servides to the aging. = ALA B. 53.vol. 1959. 6.no. 534-535.,539.p.
Idősebb olvasók számára végzett könyvtári szolgálatok irányai. 140 könyvtár válasza a kiküldött kérdőivre.
(9.1)

760. TAUBER,Maurice F.: The scholar in the library. = ALA B. 53.vol. 1959. 6.no. 494-496.p.
Hogyan használja a tudós a könyvtárat?
(9.1)

Kölcsönzés

761. URQUHART,D.J.: A national loan policy for scientific serials. = J.Doc. 15.vol. 1959. 1.no. 21-37.p.
Tudományos periodikák kikölcsönzésének országos rendezése.
(9.3)

Népmüvelés
Könyvtárpropaganda

CSEHSZLOVÁKIA

762. KAPSA, Oldřich: Sjezd socialistické kultury, vesnické knihovny a zemědělství. = Čtenář. 11.roč.1959. 10.no. 217-219.p.
A Szocialista Kultura Kongresszusa, (1959. junius 8-11.) a falusi könyvtárak és a mezőgazdaság.
(9.6)

763. PASKA, J.: Po Sjazde socialistickej kultúry. = Čitatel'. 8.roč. 1959. 9.no. 349-355.p.
A Szocialista Kultura Kongresszusa után. (1959. junius 8-11.)

764. VODIČKOVÁ, Hana : V.I. Lenin a pražské knihovny. = Knihovnik. 4. roč. 1959. 8.no. 237-238.p.
Lenin és a prágai könyvtárak.
(9.6)

SZOVJETUNIÓ

765. GAVRILOV, N. : Vazsnoe orudie kommunisztics eszkogo voszpitanija. = Bibliotekar'(Moszkva). 1959. 12. no. 5-9.p.
A kommunista szellemben való nevelés fontos fegyvere a könyvtár.
(9.6)

USA

766. FARREL, Anne M. : Public relations on nothing a year. = ALA B. 53.vol. 1959. 5.no. 385-388.p.
Közönségszervezés egy röpke éven át a San Francisco-i Közmüvelődési Könyvtárban.
(9.6)

767. GILBERT, Charles B.: Library TV - do's and dont's. = Libr.J. 84. vol. 1959. 10.no. 1555-1558.p.
A könyvtár televiziós adásainak kilátásai.
(9.6)

768. JAHNKE,Jeanne: Bulletin board displays. = Wilson Libr.J. 33.vol. 1959. 7.no. 499-503.p. Illusztr.
Faliujság dekoráció.
(9.6)

769. SEXTON, Irwin : Simplified TV programming. = Wilson Libr.B. 33. vol. 1959. 7.no. 495-496.,498.,503. p.
[illegible]tés televiziós adás-

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban. 2016-ban

Könyvankétok

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

770. NILIUS, Traute: Buchdiskussionen mit Kindern. =Bibliothekar(Berlin). 13.Jg. 1959. 10.H. 1061-1063. p.
Könyvankét gyermekekkel.
(9.8)

USA

771. RYAN, Calvin T. : When you're asked to review a book. = Wilson Libr.B. 33.vol. 1959. 7.no. 497-498.p.
Milyen legyen a könyvismertetés?
(9.8)

Irodalom-propaganda

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

772. KITTEL, Peter: Kinderbuch und Sozialismus.Ausstellung in der Deutschen Staatsbibliothek zu Berlin 6. Dezember 1958 - 31.Januar 1959. = Zbl.Bibl. 73. Jg. 1959. 2.H. 124-126.p.
Gyermekkönyv és szocializmus. A berlini Deutsche Staatsbibliothek kiállitása 1958. dec.6 - 1959. jan. 31-ig.
(9.9)

USA

773. National Library Week 1959. = ALA B. 53.vol. 1959. 1.no. 45-47.p.
Előkészületek Országos Könyvhét rendezésére (1959. április 12-18.)
(9.9)

774. National Library Week - statement of aims. = Libr.J. 84.vol. 1959. 1.no. 33-34.p.
Az Országos Könyvhét (1959. április 12-18.) célkitüzései.
(9.9)

775. MATHEWS, Virginia H.: National Library Week and your public relations program. = Wilson Libr.B. 33.vol. 1959. 7.no. 481-484.p.
Országos Könyvhét (1959.április 12-18.) és a könyvtáros közönségszolgálata.
(9.9)

Müszaki irodalom

CSEHSZLOVÁKIA

776. Zlepšit' prácu s technickou literaturou vo všetkých sietach knižníc - príkaz technickej revolúcie. = Čitatel'. 8.roč. 1959. 10.no.399-403.p.
A müszaki forradalom követelménye: tegyük jobbá a müszaki irodalommal való foglalkozást valamennyi könyvtári hálózatban.
(9.93)

Mezőgazdasági irodalom

CSEHSZLOVÁKIA

777. Kapsa, Oldřich : O niektorých najnaliehavejších problemoch práce s ,pol'nohospodárskou literaturou. = Čitatel'. 8.roč. 1959. 9.no. 358-361.p.
A mezőgazdasági irodalommal való foglalkozás egynémely sürgős kérdéséről.
(9.94)

Ifjusági irodalom

CSEHSZLOVÁKIA

778. VOKROJ, Milan:Co čte naše mládež? Anketa Okresni lidové knihovny v Písku. = Knihovník. 4.roč. 1959. 8.no. 238-241.p.
Mit olvas ifjuságunk? A Piseki Járási Közmüvelődési Könyvtár kérdőives akciója.
(9.97)

BIBLIOGRÁFIAI MUNKA

BELGIUM

779. HEYSE,T.: Bibliographie et Sociologie. = Archives, Bibliothèques et Musées de Belgique. 30.T. 1959. 1.no. 46-60.p.
Bibliográfia és szociológia. A brüsszeli Belga Bibliográfiai Bizottság 1958. okt.30-i ülésén tartott előadás.
(10.)

JUGOSZLÁVIA

780. BACE, Mate : The Yugoslav Bibliographical Institute. = Unesco B. Libr. 13.vol. 1959. 10.no. 228-230. p.
A jugoszláv Bibliográfiai Intézet.
(10.)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

SZOVJETUNIÓ

L. 685.

Nemzeti bibliográfia

781. BLUM, Rudolf: Vor- und Frühgeschichte der nationalen Allgemeinbibliographie. =Börsenblatt(Frankfurt a.M.) 15.Jg.1959. 76a.no.1161-1231.p. Illusztr.
A nemzeti bibliográfia előzményei és kezdetei.
(10.1)

INDIA

782. VISWANATHAN, C.G. : The Indian National Bibliography. An appraisal and an assessment. = Libr.Ass.Rec. 61.vol. 1959. 3.no. 64-65.p.
Az Indiai Nemzeti Bibliográfia. Elismerés és értékelés.
(10.1)

SZOVJETUNIÓ

783. MAICHEL, Karol: The listing of scientific literature in Soviet national bibliographies. = Spec.Libr. 50.vol. 1959. 1.no. 13-15.p.
A tudományos irodalom regisztrálása a szovjet nemzeti bibliográfiákban.
(10.1)

Ajánló bibliográfia

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

784. BÖHME, Rudolf: Von der Nutzung empfehlender Bibliographien. = Bibliothekar(Berlin). 13.Jg. 1959. 10. H. 1053-1057.p. Illusztr.
Ajánló bibliográfiák használatáról.
(10.2)

Szakbibliográfia

785. BOURTON, K.:Subject bibliographies and their compilation. = Aslib Proc. 11.vol. 1959. 1.no. 5-8.p.
Szakbibliográfiák és szerkesztésük.
(10.3)

Egyéb bibliográfiák

SZOVJETUNIÓ

786. POLEVOJ, E. : O knigotorgovoj bibliografii. = Szovetszkaja Knizsnaja Torgovlja. 1959. 10.no. 29.p.
A könyvkereskedelmi bibliográfiáról.
(10.5)

DOKUMENTÁCIÓ SZAKIRODALMI TÁJÉKOZTATÁS

787. CALDER, Ritchie: Highlights of the International Conference on Information Processing. = Unesco B. Libr. 13.vol. 1959. 10.no. 226-227.p.
Érdekes részletek az Unesco Nemzetközi Tájékoztatási Konferenciájáról. (Paris, 1959. junius 15-20.)
(11.)

788. FREEDLAND, Vernon D.: An experiment in making an industry information-conscious. = Aslib Proc.11. vol. 1959. 1.no. 13-16.p.
A dokumentáció szükségességének tudatositása egy iparágon belül.
(11.)

789. FRIEDLANDER,Michel O.: The International Conference on Scientific Information - some observations. = Spec.Libr. 50.vol. 1959. 1.no. 34-35.p.
Néhány észrevétel a washingtoni Nemzetközi Tudományos Tájékoztatási Konferenciához. (1958. nov.16-21.)
(11.)

790. GIRARD,Alain: La documentation démographique. = B.Bibl.Fr. 4.ann. 1959. 7/8.no. 329-342.p. Bibliogr.
A népességtudományi dokumentáció.
(11.)

791. MAYES, L. John : Co-ordination of documentation:the problem met in writing a history of an industry. = Aslib Proc. 11.vol. 1959. 1.no. 17-19.p.
A dokumentáció koordinálása : milyen problémába ütköztünk egy iparág történetének megirása közben?
(11.)

Figyelőszolgálat

792. FARRADANE, J.: Chemistry - the crux of the information problem. = Aslib Proc. 11.vol. 1959. 1.no. 20-22.p.
Miben áll a tájékoztatás problémájának nehézsége a vegyészet te-
(11.7)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK

Régi és ritka könyvek

USA

793. BEVIS, Dorothy : Rare books in the college library. = ALA B. 53. vol. 1959. 2.no. 149-152.p.
Ritka könyvek a főiskolai könyvtárban.

(12.2)

Időszaki kiadványok

FRANCIAORSZÁG

794. RAUX,H.F.: L'association pour la conservation et la reproduction photographique de la presse.(A.C.R. P.P.) = B.Bibl.Fr. 4.ann.1959.7/8. no. 343-347.p.
Hírlapok mikrofilmezésére létesült társaság.

(12.3)

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

L. 742.

SVÉDORSZÁG

795. BJÖRKBOM,C.:Swedish catalogues and bibliographies of periodicals. = J.Doc. 15.vol. 1959. 1.no. 17-20. p.
Periodikák svéd katalógusai és bibliográfiái.

(12.3)

USA

L. 744, 761.

Hangfelvételek

796. HULTON, John - WEEKS,Harry S.: The long playing bard. = Libr.J. 84.vol. 1959. 10.no. 1564-1569.p.
A mikrobarázdás bárd. Shakespeare antológia lemezen.

(12.8)

USA

L. 745.

Diapozitivek

797. ELLIS,Shirley:A thousand words about the slide. = ALA B. 53.vol. 1959. 6.no. 529-532.p. Illusztr.
Ezer szónyi összefoglalás a diapozitivekről.

(12.96)

IRÁS ÉS KÖNYV

Könyvnyomtatás

L. még 806.

98. MEUER,A.:Weltmuseum der Druckunst bis 1962. Vor dem Aufbau des tenberg-Museums in Mainz. = Börenblatt(Frankfurt a.M.) 15.Jg.1959 .no. 1450-1461.p.
1962-re elkészül az ujjáépitett inzi Gutenberg Muzeum, a nyomdavészet világmuzeuma.

(13.2)

MET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

L. 808.

Könyvkiadás

NÉMET DEMOKR. KÖZTÁRSASÁG

799. Ministerialentwurf eines Gesetzes über Urheberrecht und vergwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz). = Börsenblatt (Frankfurt a.M.) 15.Jg. 1959. 78.no. 1281-1297.p.
A szerzői és hasonló jogokról szóló miniszteri törvénytervezet.(NSz)

(13.3)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

800. LOHRER, Liselotte : 300 Jahre Cotta. =Börsenblatt(Frankfurt a.M.) 15.Jg. 1959. 92.no. 1573-1581.p.
300 éves a Cotta könyvkiadó és könyvkereskedő cég.
(13.3)

Könyvkereskedelem

MAGYARORSZÁG

801. VARGA Sándor : Kniga v szelah Vengrii. = Szovetszkaja Knizsnaja Torgovlja. 1959. 12.no. 41-43.p.
A könyv a magyar falvakban.
(13.4)

NÉMET SZÖV. KÖZTÁRSASÁG

L. 800.

SZOVJETUNIÓ

802. GOVOROV,A.: Novoe oborudovanie beszprilavocsnüh magazinov. = Szovetszkaja Knizsnaja Torgovlja.1959. 10.no. 25-28.p. Illusztr.
A pultnélküli könyvesboltok uj felszerelési tárgyai.
(13.4)

Könyvtörténet

803. VOGEL,Paul Heinz: Die deutsche Bibel in der Schweiz im 16. Jahrhundert. = Libri. 9.vol. 1959. 2.no. 111-116.p.
A német biblia nyomtatása Svájcban a 16. században.
(13.8)

A SZELLEMI MUNKA ÉS TECHNIKÁJA

804. BECK, G.N.J.: Some problems in the production of a multilingual journal. = Aslib Proc. 11.vol.1959. 1.no. 9-12.p.
Többnyelvü folyóirat kiadásának néhány problémájáról.
(14.)

Könyvtári és dokumentációs szabványositás

805. IFLA Public Libraries Section. Standards of public library service - Library premises. = Libri.9.vol. 1959. 2.no. 165-168.p.
IFLA Közmüvelődési Könyvtári Osztály. A Közmüvelődési könyvtári munka szabványai - Könyvtárhelyiségek. (Az 1959 szeptemberében Varsóban tartandó konferencián megtárgyalásra váró memorandum-tervezet.)
(14.3)

806. SCHAUER, Georg Kurt : Versuche zur Ordnung des Druckschriftenbestandes in der jüngsten Gegenwart. = Börsenblatt (Frankfurt a.M.) 15. Jg. 1959. 78.no. 1274-1281.p.
Ujabb kisérletek a nyomdabetük osztályozására. A nyomdai irásokról szóló DIN 16518.sz.szabványtervezet szövegével.
(14.3)

807. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN,J.H. : The use of A7 standard size library cards. = Unesco B.Libr. 13.vol. 1959. 1.no. 8-10.p.
Az A7 szabványméretü könyvtári kartonok használata.
(14.3)

808. Zur Rückentitelfrage. = Börsenblatt(Frankfurt a.M.)15.Jg.1959. 91.no. 1558-1561.p.
A gerincnyomás elhelyezésének kérdéséhez. (Hozzászólás a DIN 1429. sz. szabványhoz.)
(14.3)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

N É V M U T A T Ó

a "Könyvtári és dokumentációs szakirodalom"
első három közleményéhez. (1-808 tételszámig.)

Abitz, Oluf 58
Abramov,I. 345
Abusch, Alexander 311
Adkinson, Burton W. 596
Adolph, Rudolf 449
Afanasz'ev, Ju. 380
Aje, S.B. 671
Alekszeeva, K.P. 268
Allen, G.G. 466, 526
Allison, Mary L. 656
Altermatt, Leo 154, 184
Amatyakul, Tri 409
Ambarcumjan, V.A. 300
Andrae, Friedrich 438, 569
Ankudowicz, Janusz 519
Anstey, Edgar 595
Artamonov,A. 683
Auger, C.P. 462

Bacchelli, Riccardo 56
Bace, Mate 780
Bacsaldin, B. 13
Bacsaldina, Sz. 381
Bahnsen, Jane C. 309
Baird, Norma 173
Bajanzul, M. 406
Bajcsurin, Z. 398
Ballón, Antonieta D. 708
Balser, Frolinde 32
Barberi, Francesco 56
Barnett, Abraham 264
Barthel, Heinz 312
Barton, Walter 195
Baum, Hans-Werner 200, 755
Beatty, William K. 67
Beck, G.N.J. 804
Beer, Johannes 207
Behmenburg, Hans 463
Beier, Max 348
Belan, J.S. 478
Benge, R.C. 48
Benndorf, Roland 253, 527
Beszpalov, M.N. 212
Betts, Robert E. 196
Bevis, Dorothy 793
Bierwagen, Marion 120
Bird, J. 694
Bishop, David 299
Björkbom, C. 795
Blaškovič, Oskar 537
Blázewicz, Janina 354
Bleton, Jean 91
Bloss, Meredith 491
Blum, Rudolf 781
Boden, Charlotte 218
Bolay, Karl-Heinz 31, 110, 393
Bonde Hildegard 206
Borchardt, D.H. 142
Boroš, Július 229
Borov, T. 576
Bourton, K. 785
Bouyssi, Marcelle 191
Böhme, Rudolf 784
Brabics, V. 389
Brackett, Thelma 68
Brandt, Anette 131
Braune, Günther 634
Breddin, Hans Harald 99
Brigadirov, N. 111
Briggs, Allen F. 749
Bridgman, Nanie 504
Broch, Mathilde 29
Brückner, Arndt 494
Bryon, J.F.W. 265
Bucsenkov, A.N. 288
Burgemeister, Burghard 660
Bursowa, Feliksa 754
Burton, Robert E. 277
Busch, R. 601
Busies, Richard 201
Busse, Gisela von 206
Byrd, Cecil K. 179

Calder, Ritchie 787
Calderini, Aristide 56
Campbell, Robert E. 325
Caregradszkij, I. 756
Carnovsky, Leon 5, 79,645
Carter, Brice 80
Caruso, C. 315
Castagna, Edwin 474
Catana, M. 234
Cerná, Marie 689
Chandler, G. 695
Chaplin, A.H. 740
Cheng, Chi 672
Cindea, Virgil 407
Claus, Fritz 469
Coates, E.J. 213
Coblans, Herbert 291
Cohn, Günther 171
Collings, Dorothy G. 669
Colshorn, Carl-Hermann 113, 434
Coolidge, John 137
Cowan, W.A. 143
Csagina, N.G. 270
Csao Ci 396
Csapodi Csaba 219
Csudnovszkij, I. 722
Custer, Benjamin A. 17, 737

Danilicsev, Sz. 78
Davinson, Donald 647
Davis, Edna C. 692
Day, Melvin S. 214
Dean, Crowell O. 459
Deale, Vail 757
Deckert, Helmut 742
Deev, A.N. 280
Deicke, Hanna 102
Dembowska, Maria 340
Descans, Jacques 292
Dewey, Hardy 220
Dezsényi Béla 322
Dong, Chong 416
Donker Duyvis, F. 293
Drăgan, Ana 126
Draheim, Walter 610, 620
Dreier, E. 155
Drogichen, Alex 643
Drtina, Jaroslav 1, 328, 554, 673
Dudley, E.P. 48, 674
Dumas, Marcelle 192
Dumazedier, Joffre 516
Duncan, W.G.K. 47
Dunin, Janusz 479
Dupee, Gordon G. 523
Dux, Werner 188

Eastburn, Walter N. 363
Egger, E. 654
Egorov, P.I. 209

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Eldridge, Joan M. 436
Elin, V. 381, 555
Elsner, Hermann A. 161,162, 611
Emerson, William L. 508
Engels, Friedrich 554
Eriksson, Karl-Axel 166
Ernestus, Horst 420
Estes, David E. 197
Eszipova, O. 556
Etto, Jorma 180
Evans, M.E. 693
Evens, B. Agard 699
Eyssen, Jürgen 27

Fadeeva, E. 628
Faden, B.R. 470
Farradane, J. 792
Farrel, Anne M. 766
Fedotov, P. 594
Felice Olivieri, Laura de 359
Ferik, Michal 563
Fernandesz, H. 628
Feyl, Othmar 66
Field, Bernice 730
Filipkowska-Szemplińska, Jadwiga 351, 424, 705
Filka, Karol 336
Fink, Dan 597
Fitzgerald, William A. 576
Fleischhack, Curt 151
Fonotov, G. 240, 282, 382, 583
Fotheringham, Hamish 435
Fradkina, Z.I. 271, 579
Frank, Otto 167, 294, 295, 498, 499
Freedland, Vernon D. 788
Freihöfer, Esther 226
Freitag, Wolfgang M. 326
Friedländer, Michel O. 789
Friedrich, Julius 427
Fuchs, Hermann 206, 735
Funke, Fritz 37

Gagnebin, Bernard 320
Gamoleja 602
Gannon, Richard D. 524
Gardberg, Carl-Rudolf 458
Gardy, Denise 440
Garside, Dorothy 724
Gaston-Chéreau, Françoise 192
Gaver, Mary V. 215
Gayrilov, N. 765
Gawrecki, Drahoslav 163, 227, 454, 455, 456
Gelderblom, Gertrud 23,145
Gerlach, Hanspeter 132
Gessinger, Ursula 532
Get'man, N. 329
Ghosh, G.B. 699
Gilbert, Charles B. 767
Girard, Alain 790
Glagoleva, N. 542
Gnucseva, V.V. 283
Gol'dstejn, D. 548
Goltz, Siegfried 193
Gorbacsevszkaja, N.F. 585
Gossow, Karl 635
Govorov, A. 801
Goyski, Jan 741
Graziano, Eugene E. 500
Gray, Dwight E. 657
Greenaway, Emerson 410
Gren, Erik 729
Gress, Maria 152
Griffin, Marjorie 460
Grodeckaja 349
Groh, Kamil 350
Grolier, Eric de 598
Groniowska, Barbara 517
Grönberg, Lennart 182
Grusko, L. 317
Günnel, Peter 706
Günther, Alfred 633

Hack, Bertold 323
Hajdu Helga 678
Hagen, Brigitte 251
Halász Boriska 236
Haliena, Ján 651
Handelsman, Helena 529
Harding, Thomas S. 70
Harth, Robert 616
Harvey, John F. 385
Harwell, Richard B. 452
Hassenforder, Jean 516
Hattori, Kintaro 664
Hauptmann, Gerhart 449
Hawken, William R. 177
Hegel, Georg Wilhelm Friedrich 500
Heiland, Hans 511
Heim, Harro 667
Helmbold, Bernt 14,189
Herz, Hanus 503
Hetrick, John M. 612
Heyman, Juliane H. 677
Heyse, T. 779
Hirsch, Felix E. 45
Hitchcock, Jennette E. 221
Hleb-Koszańska, H. 361
Hoell, Christel 194
Hoffmann, Wilhelm 206
Hook, Alice Palo 81
Horrocks, Stanley H. 701
Hrenkova, A. 241, 543
Hubbard, Howard 318
Hulton, John 796
Hunger, Herbert 304
Husár, Jozef 592
Huserová, Zdeňka 414

Iberall, A.S. 301
Ichikawa, Taijiro 395
Iiams, Thomas M. 71
Il'ina, A. 542
Ingram, Mamie 444
Irmler, Ján 128, 374, 538, 652, 663
Irmlerová, Emília 355
Irrig, Madeline 750

Jabrova, R. 228
Jack, Delta 758
Jahnke, Jeanne 768
Jankilevics 242
Jankowemy, Wojciech 570
Jansen, Carl 28, 114
Jedlička, Jaromír 375
Jelavich, Charles 211
Jensen, Frede 186
Ježková, N. 86
Jirkovská, Věra 342
Joerden, Rudolf 101
Joerg, Oswald H. 724
Johnson, Jean 335
Juhásznó, Hajdu Helga 678

Kaczyński, Jerzy 376
Kahn, Herman 138
Kalavská, M. 437
Kannila, Helle 9, 718
Kaplan, E. 505
Kapsa, Oldrich 762, 777
Karlén, Ingvar 296
Kaspers, Heinz 190, 661
Kee, S. Janice 335
Kelton, Gilbert 82
Kent, Charles Deane 684
Kent, Allen 301
Keys, Thomas E. 386
Kincaid, W.A. 444
Kingery, Robert E. 2
Kirpicseva, N.Ja. 283
Kirstein, J. 124
Kishi, K. 405
Kittel, Peter 772
Klose, Olaf 206
Kluth, Rolf 77, 102, 183
Kofnovec, Ladislav 605,606
Koganzon, B.Sz. 609
Koller, Herbert R. 174
Kołodziejska, Jadwiga 421
Kondakov, I. 646
Kondy, Walter 387, 465
Kopros, Aristide 127
Korpała, Józef 539
Korsunova, E.P. 272
Kowalski, Janusz 352, 353
Kozioł, Czesław 457, 540
Köhler, Siegfried 130
König, Elfriede 94
Krehl, Herbert 164
Kreiter, Carmen S. 461
Krieg, Werner 206
Krishnamurti, D. 394
Kroszewsky, Ursula 313
Kruglakovszkij, A. 446
Krupszkaja, Nadeszda Konsztantinovna 330, 332, 522
Krüger, Hanna 123
Kunc, Jaroslav 337, 400
Kuneckaja, L. 136
Kunze, Horst 122
Kurjatnikova, G. 557
Kurnc, Alojz 338
Kuzsel'kova, E. 383
Kwiatkowski, Slawomir 700
Kyle, Barbara 215

Laceková, Š. 117

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Langenfeld, Ludwin 222,250
Langfeldt, Johannes 140,149
Lapiński, Henryk 552
Lash, Henry 751
Lausti, Kaarlo 458
Lebow, Irving 214
Leigh, Robert D. 334
Lelièvre, Pierre 146
Lenin, V.I. 328
Leonhardt, Johannes 510
Levin, M.I. 285
Levina, O. 572
Lieberman, Irving 335
Lipovsky, Jaroslav 637
Li Bŏ 614
Littleton, J.T. 247
Ljapunov, B. 520
Ljutova, K.V. 209
Lodewycks, K.A. 62
Loftis, Helen E. 473
Lohrer, Liselotte 800
Lohse, Gerhart 42, 501
Loosjes, Th.P. 613
Lorenz, Michael 624
Lorphèvre, G. 216
Luce, Helen 709
Luce, Richard W. 744
Łukaszewska, Romana 377
Lunder, Kristian 208
Lundy, Frank A. 475
Lüszov, V. 574

M[a]cColvin, Lionel R. 141
Macholz, Burkhard 232
Mack, James D. 297
M[a]cNamer, Hugh F. 432
M[a]cNeal, Archie L. 65
Madden, Margaret E. 83
Mahar, Mary Helen 644
Maichel, Karol 279, 783
Maier, Franz 441
Mairold, Maria 372
Makarova, V.N. 223
Málek, Rudolf 49, 368,528
Malinov, L. 558
Malkin, K.G. 506
Mallison, Glenn 723
Mamaev, A. 380
Mamontov, A.V. 20
Marazza, Achille 56
Marco, Guy A. 745
Marden, Ethel C. 174
Marfin, A. 430
Martin, Lowell 716
Marx, Karl 554
Mastáková, K. 136
Masters, Fred N. 388
Maszlova, A. 544
Mathews, Virginia H. 775
Matthews, Rhys 603
Mayes, L. John 791
May-Vy 319
Medvedeva, N. 521, 522,545
Melcher, Daniel 278
Meszenjasin, I.A. 224
Meuer, A. 798
Meyer, Erich 599, 600
Meyer, Hans M. 153
Meyer, Lucienne 55

Miczel, Anna 447
Miller, Enid 476
Milne, Lorus J. 225
Milne, Margery 225
Moracsevszkij, N.Ja 283
Morin, Wilfred L. 112, 709
Moro, Aldo 56
Moser, Franz 442
Möhlenbrock, Sigurd 512
Möhring, Werner 103
Muhina, N. 546
Multanovszkaja, G.Sz. 333
Munch, Poul 88
Morhu, Rae 181
Musso, Luis Alberto 497
Müller, Jupp 640

Nabatova, M.B. 580
Nádvorník, Miroslav 412, 481
Nagarajan, K.S. 467
Nagorska, Izabela 530
Narwoysz, Antoni 483
Nerman, Bengt 260
Nestler, Friedrich
Neuvonen, Eero 458
Nikolaev, V.A. 586
Nilius, Traute 770
Nolan, Audrey M. 266
Nolan, J.J. 172
Norman, L.G. 423
Novák, Zdenek 607
Novotný, Fr. 95
Nový, Vilém 331
Nunn, Raymond 198

Ohles, John F. 415
Olejniczak, Bernard 425
Olisev, E.V. 59
Opler, Ascher 173
Ott, Alfons 129
Östling, Gösta 257

Page, B.S. 747
Palmer, Bernard I. 371
Papirnik, Milos 731
Paška, Juraj 404, 763
Pauer, Max 42
Petrovszkaja, L.N. 609
Petty, Gerald M. 303
Pfeffer, Harold 174
Pfister, Hans 156
Pflug, Günther 490, 736
Phinney, Eleanor 759
Pietrulewicz, Halina 448
Pihuliak, Irene 57, 391
Pint, A. 513
Plovgaard, Bodil 92
Polevoj, E. 786
Poor, Jeanette 72
Poviljusz, K. 408
Povey, Kenneth 746
Powell, John Walker 710
Powell, Laurence Clark 480, 725
Preisher, H. 601
Procházka, Boris 698
Pronina, G. 417

Rabin, A.É. 21
Rádócina, Paraschiva 429
Raetting, Hansjürgen 298
Rafikov, A.H. 267, 397
Raftery, Gerald 743
Raittila, Pekka 64, 458
Raketszkaja, V. 381
Ranganathan, S.R. 495
Ranstead, Donald D. 535
Rau, G. 601
Raux, H.F. 794
Raymond, T.D. 266
Reid, Thelma 445
Reimelt, Elisabeth 298
Reinhardt, Phyllis A. 139
Remerowa, Krystyna 485
Renborg, Greta 238
Renfro, Kathryn R. 475
Renn, Ludwig 571
Richter, Heinz 254, 314
Richter, Willibald 255
Rider, R.C. 670
Ridgway, Helen A. 335
Riedel, Hans 626
Ritterbusch, Richard 553
Robertson, A.B. 630
Roloff, Heimrich 734
Rosenberg, Betty 692
Roske, Helmut 256
Róth, Ernst 305
Rothbart, Otto-Rudolf 46
Rovelstad, Howard 157
Rowe, John R. 367
Roziewski, Walter M. 745
Röder, Rudolf 98
Rud', N.P. 263
Rudina, T. 349
Ruggles, Melville J. 685
Ruhl, Heinrich 369
Rumanova, L. 573
Ruppe, Hans 129
Ryan, Calvin T. 771

Šandová, Alena 566
Saraceni, Bianca Fantini 19
Sass, Samuel 413
Savage, Ernest A. 509, 752
Scavizzi, Giuseppe 310
Scharfenberg, Käthe 379
Schauer, Georg Kurt 806
Schelsky, Helmut 707
Schenk, Gretchen Knief 650
Schiller, Karl-Heinz 133
Schmeer, Margarethe 104
Schmidt, Hans 170, 625
Schmidt, Hans-Werner 450
Schmidt, J. 252
Schmitz-Veltin, Wilhelm 105
Schneider, Anita 123
Schneider-Schoch, Marianne 106
Schönherr, A. 308
Schrïpel, Johannes 115,511, 627
Schubert, Esther M. 475
Schulze, Else L. 720
Schumann, Ilse 344, 472
Schumann, Wolfgang 96,357
Schuurmans-Stekhoven, G. 721

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Schünemann, H. 116
Schütz, Werner 52
Schwarz, Lisgreth 204, 488
Scoggin, Margaret C. 515
Scott, Leight 63
Sedlmayerová, Zora 550
Seguin, J.P. 148
Sengupta, Benoyendra 733
Senkpiel, Eva-Maria 615
Sexton, Irwin 769
Siekierski, Stanisław 373, 486, 487
Sieradzki, Makary 518
Silberberg, Margarete 205
Šimáček, Otto 581
Sinclair, Dorothy M. 335
Skovborg, Ellen 89
Slama, Michael 477
Slavik, Milan 244
Slouka, T. 4
Smart, Margaret 84, 419
Smith, J. Wardley 608
Smith, Sidney Butler 158
Snellen van Vollenhoven, J.H. 807
Sokin, A.M. 593
Söderling, Bertil 239
Spencer, Sherman H. 535
Staps, Wolfgang 568
Steinberg, Heinz 53
Steinbrecher, Helmuth 38
Steinert, Christa 230
Storum, Jahn 269
Straka, Josef 328, 358
Striedl, Hans 178
Stummvoll, Josef 60, 401
Stürzbecher, Manfred 390
Sunkov, V.I. 273
Svensen, Marit 208
Swamy, Mannava Sitarama 738
Sýkora, Jozef 343, 748

Szaharov, V. 245, 533
Szeglin, E. 332
Szemenova, V. 360
Szemin, V. 210
Szerebrjakov, T. 399
Szimanovszkij, I.B. 274
Szkrüpnev, N. 44
Szokal'szkij, A. 722
Szokolova, N. 668
Szokolova, V.P. 588

Sztel'mah, V. 514
Sztol'nic, M. 443
Szubbotina, Z. 136
Szuhinina, E.I. 502
Szuhorucsenkova, L. 714
Szücseva, L.Ju. 575
Szwarcówna, Wanda 534

Tandon, M.M.L. 753
Taylor, Nettie B. 536
Tauber, Maurice F. 760
Tell, Björn 316
Thauer, Wolfgang 107
Thomas, Carol
Thompson, Marjorie M. 496
Thornton, H. 618
Tibbets, G.R. 217
Tilly, Gisela 134
Timofeev, E. 384
Tischer, Hans 622
Tolman, Mason 621
Tomahin, N. 22
Treyz, Joseph H. 471
Trubnikov, Sz.A. 286
Tsien, Tsuen-Hsuin 198
Tucker, P.E. 747
Turov, V. 722
Tveterås, Herald L. 347
Tyszko, Oskar 728

Uhlig, Edith 124
Urquhart, D.J. 696, 761
Uszpenszkaja, V.E. 589
Utkin, B.T. 275

Vadikovszkaja, L.M. 590
Vajszman, Ju 246
Vaksz, I. 246
Valentovic, Stefan 649
Vallinkoski, J. 458, 468
Vančura, Dalibor 339, 356, 507
Varfolomeeva, M.V. 16
Varga Sándor 802
Vaszil'csenko, V. 392
Vaszil'ev, V.F. 276
Verona, Eva 732
Vickery, B.C. 6
Vinárek, Josef 638
Vinton, Iris 525
Viswanathan, C.G. 782
Vita Zsigmond 307
Vodičková, Hana 764

Vogel, Paul Heinz 629, 803
Voigt, Richard 104, 108
Vojhanszkaja, I.N. 591
Vokroj, Milan 778
Volkov, E.T. 287
Volosin, D.A. 284
Voronec, V. 522

Wagman, Frederick H. 75
Wahl, David R. 150
Wakeman, John 422
Waldin, Heinz 631
Waligora, Lorenz 489
Waller, Theodore 366
Wanke, Jiří 464
Warburton, B. 248
Warheit, I.A. 482
Wasilewski, Piotr 378
Watson, Eugene P. 159
Weeks, Harry S. 796
Wei Chueh 324
Welch, Helen M. 493
Wendling, Willi 439
Wenig, Otto 306
Werner, Heinz 659
Westendorp, Johannes 175
Whitby, Thomas J. 675
White, Robert C. 619
Wlacek, H. 665
Wieder, Joachim 726
Wigluszowa, Maria 541
Winchell, Constance M. 261
Wirde, K.G. 185
Wolf, Robert 135
Wolfe, William 176
Wolk 76
Wray, B.W. 144
Wüster, Eugen 321
Wyczółkowska, M. 531

Zaderman, L. 13, 562
Zajosenkova, A. 547
Zakrzewska, Helena 346
Zarzebski, Tadeusz 426
Zavodnova, E. 431
Zenker, Hartmut 41
Ziebold, Edna 445
Zieliński, Mikołaj 433
Ziembicka, Kazimiera 519
Zil'bermino, L.V. 283
Zia, Jiřina 560

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

Grigor'ev, Ju.V.: A Szovjetunió tudományos könyvtárainak szakosított olvasószolgálata . . . . . 1-5.
Zarzebski, Tadeusz: Lengyel közművelődési könyvtárak az 1958. évben . . . . . 6-12.
Maier, Franz: Két év tapasztalatai az ifjúsági könyvtári munkában . . . . . 13-17.
Reichardt, G.: A szovjet szakirodalom fordításának gazdaságossága . . . . . 18-26.
Chi Cheng: Mai kinai könyvtárak . . . . . 27-30.
Straka, J.: A központi katalogizálás mai problémái Csehszlovákiában . . . . . 31-35.

Fölöspéldány jegyzék . . . . . 36.

Könyvtári és dokumentációs szakirodalom . . . . . 37-53.

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ 10.sz.
F.k.: dr. Jóboru Magda
Kiadja az Országos Széchényi Könyvtár - Könyvtártudományi és Módszertani Központ
1960.február 20.
Példányszám: 450
Készült a KMK házi sokszorositójában
(Bp. VIII. Muzeum u.3.)

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban

Az Országos Könyvtárügyi Tanács 1958 év végén két kiadvány-sorozatot indított "Az Országos Könyvtárügyi Tanács Kiadványai" és "Könyvtárosok tapasztalatcseréje" címmel. Eddig megjelentek:

AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRÜGYI TANÁCS KIADVÁNYAI

1.sz. (Gombocz István): Az UNESCO bibliográfiai munkája. Bp. 1958. 62 p.

2.sz. (Takács József): A könyvtári szolgálat jogi szabályozása. Bp. 1958. 303 p.

3.sz. (Berlász Jenő): Kéziratok katalogizálása. Bp. 1958. 112 p. /Utánnyomás 1959./

4.sz. (Andréka Pálné-Czellár Ferenc): Müanyag- és rokoniparok osztályozása. Bp. 1958. 81 p.

5.sz. (Nagy Julia-Vagács András): Térképek katalogizálása. Bp. 1958. 64 p. /Utánnyomás 1959./

6.sz. (Possonyi Erzsébet): Kisnyomtatványok könyvtári kezelése. Bp. 1958. 41 p. /Utánnyomás 1959./

7.sz. (Vécsey Jenő): A zeneművek könyvtári címleírása. Bp. 1958. 48 p. /Utánnyomás 1959./

8.sz. Veredy Gyula: A könyvtári osztályozás ujabb kérdései, különös tekintettel a tizedes rendszer fejlődésére. Bp. 1959. 60 p.)

9.sz. Domanovszky Ákos: A könyvtári címleírás irányelvei és a testületi szerző. Bp. 1959. 74 p.

12.sz. Sz.Németh Mária: A központi folyóirat címjegyzék kérdései. Bp. 1959.

OSZK KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI KÖNYVTÁRA

KÖNYVTÁROSOK TAPASZTALATCSERÉJE

1.sz. Külföldi tanulmányutak 1957. Bp. 1958. 99 p.

2.sz. Külföldi tanulmányutak 1958. Bp. 1959. 198 p.

A kiadványok beszerezhetők:

Á.K.V. Könyvtárellátó, Budapest. VI. Népköztársaság utja 16.

A Könyvtári Figyelő digitális változata. Készült a Könyvtári Intézet megbízásából az Országos Széchényi Könyvtárban 2016-ban